

Službene novine Općine Pitomača

Godina XXV

Pitomača, 29. ožujka 2018. godine

Broj 3 A

SADRŽAJ:

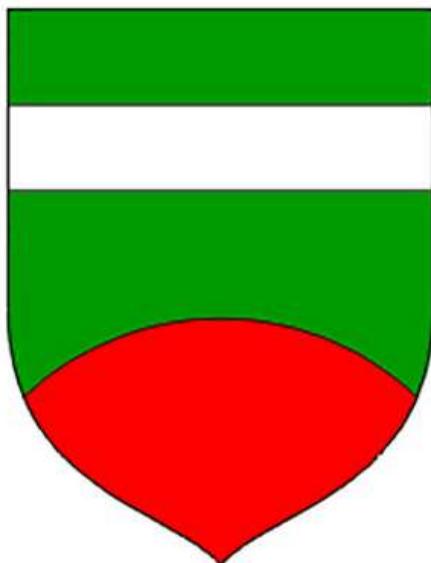
str.

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA:

1. Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača za razdoblje od
2017. do 2022. godine	2
-

1.

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE PITOMAČA
za razdoblje od 2017. do 2022. godine**

Prosinac 2017.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE PITOMAČA

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

Naslov: **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE PITOMAČA ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2022.**

Naručitelj: Općina Pitomača
Ljudevita Gaja 26/1, Pitomača

TD: 3/2017

Projekt izradio: **ECO CONSULTING j.d.o.o.**
Zivtov trg 3
Zabok

Vrsta dokumentacije: Elaborat

Voditelj projekta: Renata Pavlina, dipl.ing.univ.spec.oecoing.

Direktor:
Dubravko Lepčin

ECO CONSULTING
j.d.o.o.
ZABOK, Zivtov trg 3

Sadržaj

KRATICE	1
1. UVOD.....	1
1.1. <i>Općenito</i>	1
2. NAZIVLJE U PLANU.....	4
3. zakonodavni okvir RH	8
3.1. <i>Relevantna zakonska i podzakonska regulativa RH u području gospodarenja otpadom</i>	8
3.1.1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15,12/18)	8
3.1.2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)	8
3.1.3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15, 117/17)	12
3.1.4. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)	13
3.1.5. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)	13
3.1.6. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)	14
3.1.7. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17).....	14
3.2. <i>Zakonodavni okvir Europske unije</i>	15
3.3. <i>Pregled zakonodavnih propisa uređuju sustav gospodarenja otpadom u RH</i>	16
4. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	19
4.1. <i>Analiza postojećeg stanja na području Općine Pitomača.....</i>	19
4.2. <i>Podaci o zaštićenim područjima i ekološkoj mreži Natura 2000.....</i>	23
4.4. <i>Ostvarivanje ciljeva.....</i>	25
5. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOGL OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	27
5.1. <i>Podaci o vrstama i količinama proizvedenog i odvojeno skupljenog otpada na području općine Pitomača.....</i>	27
5.2. <i>Količine i sastav proizvedenog otpada.....</i>	28
5.2.1. Komunalni otpad.....	28
5.2.2. Proizvodni otpad.....	31
Količine odvojeno skupljenog otpada	31
5.2.3. Specifična količina komunalnog otpada po stanovniku	32
5.2.4. Projekcija količina otpada do 2022. godine	32
6. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	34

<i>Odlagalište otpada „Klisa“</i>	34
7. PODACI O PLANIRANIM građevinama ZA gOSPODARENJE OTPADOM	35
<i>7.1. Reciklažno dvorište</i>	35
<i>7.2. Objekt za reciklažu građevinskog otpada.....</i>	39
8. LOKACIJE CENTARA ZA PONOVNU UPORABU, SORTIRNICE, KOMPOSTANE I OSTALIH GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	40
9. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM	40
10. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	42
<i>10.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom</i>	42
11. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	45
<i>11.1. Opće mjere gospodarenja otpadom</i>	45
<i>11.2. Mjere za gospodarenje opasnim otpadom.....</i>	46
<i>11.3. Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada.....</i>	46
<i>12. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA ...</i>	47
<i>13. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.....</i>	48
<i>13.1.1. Zeleni otoci i pojedinačni kontejner – posude</i>	49
<i>13.1.2. Posude za odvojeno skupljeni otpad u kućanstvima</i>	49
<i>13.1.3. Reciklažno dvorište</i>	49
<i>13.1.4. Skupljanje glomaznog otpada iz domaćinstva</i>	49
16. ROKOVI I NOSIOCI IZVRŠENJA PLANA	56
17. POPIS KORISTENIH PODLOGA – PODATAKA.....	57

KRATICE

BDP	Bruto domaći proizvod
BO	Biološka obrada
CGGO	Centar za gospodarenje građevnim otpadom
CGO	Centar za gospodarenje otpadom; RCGO (regionalni), ŽCGO (županijski)
CPU	Centar za ponovnu uporabu
CS	Civilni sektor
DZS	Državni zavod za statistiku
EE	Električni i elektronički uređaji i oprema
EU	Europska unija
FKO	Fizikalno-kemijska obrada
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
GIO	Gorivo iz otpada (RDF, SRF; engl.)
GO	Građevni otpad
HAOP	Hrvatska agencija okoliš i prirodu
HV	Hrvatske vode
IPPC	Integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja (Integrated pollution prevention control)
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinice područne (regionalne) samouprave
KB	Ključni broj otpada prema Katalogu otpada
kć	Kućni, kućanstva
KO	Komunalni otpad
MBO	Mehaničko-biološka obrada
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
MGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MINFIN	Ministarstvo financija
MINZD	Ministarstvo zdravstva
R	
mKO	Miješani komunalni otpad (ključni broj otpada 20 03 01)
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MO	Mehanička obrada
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
NPO	Neopasni proizvodni otpad
NRT	Najbolje raspoložive tehnike (Best available techniques, BAT; engl.)
PCB	Poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK**OIB 22346217130**

PGO	Plan gospodarenja otpadom
PKO	Posebne kategorije otpada
PO	Proizvodni otpad
POOPSS	Poduzeća za otkup, obradu i promet sekundarnim sirovinama
POV	Pročišćavanje otpadnih voda
PS	Pretovarna stanica
PU	Privatna ulaganja
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
RKO	Odvjeleno skupljeni ili za reciklažu pripremljeni otpad
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
St	Stanovnik
TO	Termička obrada
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUJEKT UPISAMBS:
080937855OIB:
22346217130

TVRTKA:

- 1 ECO CONSULTING j.d.o.o. za stručne poslove zaštite okoliša
- 1 ECO CONSULTING j.d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

- 1 Zabok (Grad Zabok)
Zivtov trg 3

PRAVNI OBLIK:

- 1 jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

- 1 * - Stručni poslovi zaštite okoliša
- 1 * - Promidžba (reklama i propaganda)
- 1 * - Kupnja i prodaja robe
- 1 * - Pružanje usluga u trgovini
- 1 * - Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu
- 1 * - Zastupanje inozemnih tvrtki
- 1 * - Projektiranje i građenje građevina te stručni nadzor građenja
- 1 * - Obavljanje djelatnosti upravljanja projektom gradnje
- 1 * - Savjetovanje u vezi s poslovanje i upravljanjem

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 2 Dubravko Lepčin, OIB: 44151819640
Oroslavje, Gajeva 15
- 2 - jedini član j.d.o.o.

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 2 Dubravko Lepčin, OIB: 44151819640
Oroslavje, Gajeva 15
- 2 - direktor
- 2 - zastupa društvo samostalno i neograničeno od 01.09.2016. godine

TEMELJNI KAPITAL:

- 1 10,00 kuna

PRAVNI ODNOŠI:

D004, 2017-04-28 11:14:33

1. UVOD

1.1. Općenito

Gospodarenje otpadom jedno je od zahtjevnijih područja zaštite okoliša. S pravnog aspekta gospodarenja otpadom uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/185, 117/17) i više podzakonskih propisa koji reguliraju postupanje posebnim kategorijama otpada.

ZOGO (NN 94/13, 73/17), donesen je na sjednici Hrvatskog sabora 15. srpnja 2013. godine, te uređuje gospodarenje otpadom, odnosno skupljanje, prijevoz, oporabu, zbrinjavanje otpada i druge djelatnosti, kao i nadzor nad tim djelatnostima te skrb za odlagališta koja su zatvorena na prihvatljiv način po okoliš.

Zakonom su propisane mjere za sprečavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način da se smanji količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji, uz korištenje vrijednosnih svojstava otpada, bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš.

Odredbe ZOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

ZOGO u pravni poredak Republike Hrvatske su prenesene Direktive Europske unije u vezi sprečavanja i kontrole onečišćenja, odlaganja otpada, postupanja s pojedinim vrstama otpada te su uspostavljena pravila i metode izračuna za provjeru poštivanja ciljeva.

Prema odredbama ZOGO, prioritet je sprečavanje nastanka otpada, zatim priprema za ponovnu oporabu, recikliranje i drugi postupci oporabe. Uvodi se primarna selekcija otpada na kućnom pragu te naplata po količini preuzetog otpada ili obujmu posude. Gradovi i općine odgovorni su za smanjenje količine odloženog miješanog komunalnog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada.

Strateški cilj izbjegavanja nastajanja i smanjivanja količina otpada na mjestu nastanka i otpada koji se mora odložiti uz materijalnu i energetsku oporabu otpada planirano je ostvariti putem čistije proizvodnje, planovima gospodarenja otpadom, utvrđivanjem stvarnog stanja i raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom, praćenjem stanja i količine odloženog otpada, uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja naplate komunalnog otpada prema količini, edukacijom javnosti te institucionalnim jačanjem.

Svrha donošenja plana gospodarenja otpadom je definirati okvir za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mјera usmјerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave objavljuju se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno jedinice lokalne samouprave izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Sukladno članku 21. navedenog Zakona, plan gospodarenja otpadom donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za razdoblje od šest godina, te se isti objavljuje u službenom glasilu. Jedinica lokalne samouprave, sukladno članku 20. ZOGO dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu. Jedinica područne (regionalne) samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća svih jedinica lokalne samouprave na svom području Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i Agenciji za zaštitu okoliša do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

U skladu s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 73/17), kao i ZOGO (NN 94/13, 73/17) članak 21., sadržajni okvir Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača obuhvaća sljedeće tematske elemente:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno prikupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- rokove i nositelje izvršenja plana.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom donosi se za razdoblje od šest godina, odnosno za razdoblje od 2017. – 2022. godine.

Navedeni Plan usklađen je sa Strategijom gospodarenje otpadom RH i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je usklađen i s okvirnom - Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)

Ova Direktiva o otpadu temelji se na društvu usmjerenom na reciklažu, a koja postavlja prioritete:

- sprečavanje nastajanja otpada
- priprema za ponovnu uporabu
- recikliranje

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK**OIB 22346217130**

- ponovno korištenje (oporaba), materijalno i energetsko korištenje i dr.
- zbrinjavanje ostatnog otpada

Plan gospodarenja otpadom uključuje suradnju i sa drugim jedinicama lokalne samouprave u rješavanju zajedničkih pitanja vezanih za problematiku gospodarenja otpadom.

2. NAZIVLJE U PLANU

U ovom Planu gospodarenja otpadom (skraćeno: PGO) koriste se pojmovi iz ZOGO Republike Hrvatske u sljedećem značenju:

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom uključuje postupak posredovanja u gospodarenju otpadom koji obuhvaća poslove posredništva i organizacije sakupljanja, uporabe, zbrinjavanja i druge obrade otpada, posredovanja u prijenosu prava i obveza u vezi otpada, vođenja evidencija i očeviđnika u vezi gospodarenja otpadom za potrebe drugih.

Djelatnost prijevoza otpada je prijevoz otpada za vlastite potrebe ili za potrebe drugih na teritoriju Republike Hrvatske.

Djelatnost sakupljanja otpada uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskapanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. ZOGO (NN 94/13, 73/17).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Materijalna uporaba je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetsku uporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Mobilni uredaj za obradu otpada je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje, u pravilu, na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim R1, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D10, D11 i D12 i postupaka R i D u kojima nastaje otpadna voda koja se ispušta u okoliš. Mobilnim uredajem za obradu otpada ne smatra se onaj uredaj koji se koristi duže od šest mjeseci na određenoj lokaciji, osim mobilnog uredaja kojim se koristi radi sanacije onečišćene lokacije;

Najbolje raspoložive tehnike su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;

Nasipavanje otpada je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ZOGO (NN 94/13, 73/17) i propisima donesenim na temelju ZOGO (NN 94/13, 73/17)

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. ZOGO (NN 94/13, 73/17)

Notifikacijski postupak je postupak prethodne pisane obavijesti i odobrenja u prekograničnom prometu otpada koji podliježe takvom postupku.

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ZOGO (NN 94/13, 73/17) i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. ZOGO (NN 94/13, 73/17).

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- b) odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- c) iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. ZOGO (NN 94/13, 73/17).

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ZOGO (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su

postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Prethodna suglasnost je obavijest kojom nadležno tijelo države polazišta najavljuje prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Priprema za ponovnu uporabu su postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade.

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Proizvođač proizvoda je pravna ili fizička osoba - obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, preradi, obraduje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu;

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerade u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpanjanje.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Spaljivanje otpada je postupak uporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad s ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju.

Suspaljivanje otpada je postupak uporabe, odnosno zbrinjavanja otpada čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili materijalnih produkata (proizvoda) i u kojem se otpad koristi kao redovno ili dopunsko gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje

radi zbrinjavanja. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

Sprečavanje nastanka otpada su mјere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Tehnološki procesi gospodarenja (u dalnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvata, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju uporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama.

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ZOGO (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

3. ZAKONODAVNI OKVIR RH

3.1. Relevantna zakonska i podzakonska regulativa RH u području gospodarenja otpadom

3.1.1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15)

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15) uređuju se načela zaštite okoliša i održivog razvoja, zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od opterećenja, subjekti zaštite okoliša, dokumenti održivog razvoja i zaštite okoliša, instrumenti zaštite okoliša, praćenje stanja u okolišu, primjena informacijskog sustava u zaštiti okoliša, osiguranje pristupa informacijama u okolišu, sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša, osiguranje prava na pristup pravosuđu, odgovornost za počinjenu štetu, financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša te upravni i inspekcijski nadzor.

U pogledu gospodarenja otpadom, u Zakonu se, (članak 33.) navodi da gospodarenje otpadom obuhvaća mјere za sprečavanje nastanka i smanjivanje količina otpada, bez uporabe postupaka i/ili načina koji predstavljaju rizik po okoliš, te mјere za sprečavanje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

3.1.2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) utvrđuju se mјere za sprečavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje sustav gospodarenja otpadom bez uporabe po okoliš rizičnih postupka i uz korištenje vrijednih svojstava otpada, kao i poboljšanje učinkovitosti upravljanja postupcima i procesima u gospodarenju otpadom. ZOGO propisuje ciljeve odlaganja komunalnog i biorazgradivog otpada na nacionalnoj razini. Dopuštene količine za odlaganje komunalnog otpada i biorazgradivog otpada sukladno europskoj legislativi te ciljevima u gospodarenju otpadom se značajno smanjuju do 2020. godine te će biti potrebno primijeniti niz konkretnih mјera na lokalnoj/regionalnoj razini za postizanje istih.

Mјere uključuju donošenje i provedbu PGO-a, uspostavu evidencije skupljenog otpada po vrstama i količini otpada, uspostava sustava evidencije i uklanjanja nepropisno odbačenog otpada, uspostava reciklažnih dvorišta itd.

Obveze jedinica lokalne samouprave

Sukladno članku 23. stavak 4. ZOGO (NN 94/13, 73/17) jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mјera gospodarenja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati::

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,

4. provedbu Plana,
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave u razdoblju od 6 godina,
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom.

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više navedenih obveza.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa, a podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada na kvalitetan i učinkovit način sukladno načelima održivog razvoja gospodarenja otpadom i zaštite okoliša.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja usluge prikupljanja, koja sukladno Zakonu sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada,
- odredbe propisane uredbom koja će regulirati način gospodarenja komunalnim otpadom, granične količina miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 31. stavak 1. ZOGO javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada mogu obavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona:

1. trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela,
2. javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave,
3. pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Iznos jedinične naknade za litru, odnosno kilogram otpada, ako se radi o slučaju propisanom člankom 31. stavkom 2. ZOGO (NN 94/13, 73/17) utvrđuje odlukom davatelj usluge po ishođenoj suglasnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom dodijeliti obavljanje javne

usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada pravnoj osobi iz stavka 1. točki 1. i 2. čl. 31 ZOGO (NN 94/13, 73/17). Odluka iz stavka 2. čl. 31 ZOGO (NN 94/13, 73/17) donosi se za područje pružanja javne usluge.

JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području, odnosno mobilne jedinice
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavlještanje kućanstava o lokaciji (i izmjeni lokacije) reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila,
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge

JLS koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice mora omogućavati pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice. U Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 94/13, 73/17) definirano je da se taj kriterij može povećati na 3.000 stanovnika zbog smanjenja operativnih troškova JLS, a bez da se ugrozi ispunjenje cilja.

Krupni (glomazni) otpad zabranjeno je odbacivati i skupljati na javnoj površini, osim putem spremnika (ZOGO čl. 35. St.9).

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem otpada dužna je:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom sljedećem komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada

Uklanjanje odbačenog otpada, sukladno članku 36. ZOGO (NN 94/13, 73/17) provodi osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave odnosno komunalni redar koja ujedno i provodi mjere za sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Mjere za sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

- provedbu redovitog godišnjeg nadzora JLS radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela JLS za sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Sredstva za provedbu navedenih mjera sukladno članku 36. stavka 11. ZOGO (NN 94/13, 73/17) osiguravaju se u proračunu JLS.

Radi provedbe mjera za sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada komunalni redar, rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine (ako vlasnik nije poznat), uklanjanje nepropisno odloženog otpada na tom području (dobru).

Rješenjem se određuje:

- lokacija odbačenog otpada,
- procijenjena količina otpada,
- obveznik uklanjanja otpada,
- obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,
- rok za uklanjanje tog otpada koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja.

JLS je dužna podatke utvrđene rješenjem komunalnog redara mjesечно unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada u okviru informacijskog sustava gospodarenja otpadom.

Izvršno tijelo JLS dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predstavničko tijelo JLS dužno je, temeljem tog izvješća donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprečavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

JLS ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), na kojem se otpad nalazio u slučaju da nije izvršio rješenje kojim komunalni redar naređuje uklanjanje otpada.

Izobrazno-informativne aktivnosti

JLS dužna je o svom trošku jednom godišnje osigurati provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio, te ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi Plana JLS.

Ograničenja u vezi odlaganja otpada na neusklađenom odlagalištu bazira se na najvećoj dopuštenoj masi otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj a koja iznosi:

- 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
- 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
- 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Sukladno članku 25. stavku 2. ZOGO (NN 94/13, 73/17) zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017.

Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je dostaviti podatke o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište Agenciji za zaštitu okoliša na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Naknada zbog blizine neusklađenog odlagališta propisana je za vlasnike postojeće stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine koju koristi za stalno stanovanje, koja se nalazi na udaljenosti do 500 metara mjereći od vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi neusklađeno odlagalište do vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi stambena i stambeno-poslovne građevine, uz uvjet da je vlasništvo nad nekretninom stekao prije početka građenja te građevine za odlaganje otpada. Pod gore navedenim uvjetima vlasnik ima pravo na novčanu naknadu zbog blizine neusklađenog odlagališta. Obveznik plaćanja te naknade je pravna osoba koja upravlja neusklađenim odlagalištem.

Na zahtjev vlasnika nekretnine nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi neusklađeno odlagalište donosi rješenje kojim utvrđuje pravo na naknadu i visinu novčane naknade zbog blizine neusklađenog odlagališta.

3.1.3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15, 117/17)

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17) objavljen je u Narodnim novinama br. 117 od 29. studenoga 2017., a stupio je na snagu dana 7. prosinca 2017. godine.

Stupanjem na snagu novog Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 117/17), većina odredbi Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/185) je prestala važiti, osim dijelom članka 35.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17) se propisuju uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, te način rada reciklažnog dvorišta.

Pravilnikom se propisuje sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje, odnosno izmjenu dozvole, oblik i sadržaj obrasca dozvole, način izračuna iznosa osiguranja od štete koja može nastati kao posljedica gospodarenja otpadom, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, izgled i sadržaj obavijesti o namjeri ishođenja dozvole, te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole.

Također se propisuje sadržaj, način vođenja, način upisa te sadržaj i izgled potvrde o upisu u očeviđnik prijevoznika otpada, očeviđnik posrednika u gospodarenju otpadom, očeviđnik trgovaca otpadom, očeviđnik reciklažnih dvorišta, očeviđnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad i očeviđnik energetskih uporabitelja određenog otpada, izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti te način izračuna visine police osiguranja ili jamstva banke za pošiljke otpada koje podliježu notifikacijskom postupku, sadržaj i izgled

obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište, sadržaj i izgled obrasca o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište, obrazac pratećeg lista proizvođača i posjednika otpada, uvjete i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, rokove za dostavu podataka, te obrazac plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

Pravilnikom se propisuje oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

3.1.4. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15) propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš pri odlaganju otpada, uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja.

Svrha ovog Pravilnika je smanjiti moguće štetne utjecaje odlagališta otpada na okoliš tijekom čitavog njihovog radnog vijeka, kao i nakon zatvaranja. Pri tom se osobito misli na smanjenje onečišćenja površinskih i podzemnih voda, tla i zraka, uključujući i negativno djelovanje stakleničkih plinova, kao i na smanjenje rizika za ljudsko zdravlje. Pravilnikom se propisuju postupci i drugi uvjeti za prihvrat otpada u odlagališta otpada. Pravilnik se primjenjuje na sva odlagališta, bez obzira na vrstu otpada koji se na njima odlaže.

3.1.5. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) propisuje se cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom, obveze proizvođača građevnog proizvoda, način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže, uvjeti gospodarenja građevnim otpadom, obveze vođenja evidencija o građevnom otpadu te cilj sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, obveze proizvođača proizvoda koji sadrži azbest, postupci gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, zahtjevi u pogledu skladištenja i prijevoza otpada koji sadrži azbest, uvjeti za gospodarenje azbestnim otpadom i obveze vođenja evidencija o otpadu koji sadrži azbest.

Cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom je do 1. siječnja 2020. godine putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpanjavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Gospodarenje građevnim otpadom podrazumijeva skup aktivnosti i mjera koje obuhvaćaju odvojeno sakupljanje, oporabu i/ili zbrinjavanje građevnog otpada, sprječavanje miješanja pojedine vrste opasnog građevnog otpada s drugim otpadom odnosno tvarima i materijalima koje nisu otpad, sprječavanje miješanja razdvojenog otpada, osim miješanja koje obavlja ovlaštena osoba sukladno odgovarajućoj dozvoli za gospodarenje otpadom, spriječiti raznošenje, razlijevanje odnosno ispuštanje otpada izvan gradilišta u okoliš, onemogućavanje

istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s opasnim otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more, onemogućavanje istjecanje tekućeg otpada na tlo, u vode, podzemne vode, more, odgovarajući prostor za skladištenje otpada na gradilištu u skladu s ovim Pravilnikom, te određivanje načina izvedbe radova, uvezvi u obzir njihovu tehničku izvedivost i ekonomsku opravdanost.

3.1.6. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) je sastavni dio Nacionalne strategije zaštite okoliša (NN 46/02), koja je donesena sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15), članak 18., a sadrži ocjenu postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom, kao i osnovne ciljeve i mjere gospodarenja otpadom, a posebno mjere gospodarenja opasnim otpadom te smjernice za uporabu i zbrinjavanje otpada. Na temelju ove Strategije Vlada RH donijela je Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007.-2015. godine (NN 85/07, 126/10, 31/11 i 46/15).

Svrha Strategije je uspostaviti okvir unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizведен održivo gospodariti.

3.1.7. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17)

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2017 do 2022. godine njegov glavni zadatak je organiziranje i provođenje mjera koje je potrebno poduzeti kako bi se ispunili zadani ciljevi:

- uspostava kvalitetnog i cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- sprečavanje nastanka otpada i uspostava učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada koji se odgovarajuće uporabljuje;
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta;
- sanacija „crnih točaka“, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja i odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Cilj provedbe Plana je uspostava sustava gospodarenja otpadom, povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada, recikliranje i ponovna uporaba otpada, prethodna obrada otpada prije odlaganja, izdvajanje goriva iz otpada, smanjenje odloženog otpada na odlagališta, smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš te samoodrživo financiranje sustava

gospodarenja otpadom.

3.2. Zakonodavni okvir Europske unije

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća EU o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01). U tom smislu, EU se poziva na sljedeća tri ključna načela:

- sprečavanje nastajanja otpada,
- reciklaža (oporaba) i ponovno korištenje,
- poboljšanje kvalitete konačnog zbrinjavanja i nadzora otpada.

U dokumentu Kohezijska politika Europske unije kao podrška razvoju i zaposlenosti, (Strateške smjernice Zajednice, 2007.-2013.), zemlje-članice zajednički nastoje maksimalno povećati svoju ekonomsku dobit i smanjiti troškove tako da onečišćenje okoliša onemoguće na samom njegovom izvoru. U sektoru gospodarenja otpadom to znači da se prvenstvo daje prevenciji (sprečavanju) nastanka, reciklaži (oporabi) i biološkoj razgradnji otpada. Sve te mjere su jeftinije i osiguravaju veću zaposlenost stanovništva u odnosu na metodu spaljivanja i praksi odlaganja otpada.

U kontekstu pristupanja RH u EU, usvajanje i početak provedbe Plana gospodarenja otpadom RH 2007.-2015. godine jedan je od kratkoročnih prioriteta, definiranih u Pristupnom partnerstvu. Pristupno partnerstvo glavni je instrument predpristupne strategije zemlje-kandidata i EU, kojim se zajednički određuju kratkoročni i srednjoročni prioriteti na putu k punopravnom članstvu. Sukladno tome, usvajanje i početak provedbe Plana je prioritet, za kojega se utvrđuje finansijska pomoć EU zemlji-kandidatu, a u cilju ispunjavanja Plana i uvjeta vezanih uz tu finansijsku pomoć. Direktive EU-a za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri »grupe« direktive, ovisno o tome propisuju li:

- okvir gospodarenja otpadom (okvirna direktiva o otpadu i direktiva o opasnom otpadu),
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titandioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila),
- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja).

Obvezu planiranja gospodarenja otpadom, na način da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom, izravno propisuju tri direktive.

Tri direktive EU – Okvirna direktiva o otpadu, Direktiva o opasnom otpadu i Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu izravno propisuju obvezu planiranja gospodarenja otpadom, i to tako da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom. Međutim, tijekom izrade planova gospodarenja otpadom potrebno je u obzir uzeti i druge europske propise (direktive) koji se odnose na posebne tokove otpada te na objekte za obradu i odlaganje otpada. Najvažnije europske direktive u sektoru gospodarenja otpadom su:

- Okvirna direktiva o otpadu 2008/98/EZ

- Direktiva o odlagalištima 1999/31/EZ
- Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EZ
- Direktiva o mulju s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 86/278/EZ
- Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EZ
- Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EZ Direktiva o baterijama 2006/66/EZ
- Direktiva o odlaganju PCBa i PCTa 96/59/EZ
- Direktiva o utjecaju na okoliš 2011/92/EZ

Šesti akcijski plan EU-a »Okoliš 2010.: „Naša budućnost, naš izbor“, usvojen 2010.godine, definira prevenciju i gospodarenje otpadom kao jedan od četiri glavna prioriteta s primarnim ciljem razdvajanja nastajanja otpada od gospodarskih aktivnosti.

3.3. Pregled zakonodavnih propisa uređuju sustav gospodarenja otpadom u RH

Pregled propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj su::

Strateško-planski dokument

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)
- Nacionalna strategija zaštite okoliša (NN 46/02)
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 3/17)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Opći propisi

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (NN 69/06, 17/07, 39/09)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15, 117/17)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)

Posebne kategorije otpada:

- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15)
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 78/16)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (113/16)

- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15, 90/16)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje Titan-dioksida (NN 117/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 147/14)

Ostali propisi važni za gospodarenje otpadom:

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 158/13, 78/15)
- Plan intervencija u zaštiti okoliša (NN 82/99, 86/99, 12/01)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/17)
- Uredba o okolišnoj dozvoli (NN 08/14)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Direktive EU-a

Direktive za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri »grupe« direktiva, ovisno o tome propisuju li:

- okvir gospodarenja otpadom (okvirna direktiva o otpadu i direktiva o opasnom otpadu)
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titandioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za

pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila)

- pošiljke otpada, uvoz i izvoz otpada (uredba o nadzoru i kontroli otpreme otpada unutar područja, na području i s područja EU-a)
- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja).

Najvažnije europske direktive i pravni akti u sektoru gospodarenja otpadom su:

- Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)
- Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
- Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.)
- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ,
- Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/66/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.)
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. Koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18/02/2004.)
- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.)
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.).
- Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 255/2013 kojom se, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, dopunjaju prilozi I.C, VII. i VIII. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 79, 21.3.2013.).
- Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226,6.9.2000.)
- Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 310, 25.11.2011.)
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1245 od 28. srpnja 2016. o utvrđivanju preliminarne korelačijske tablice između oznaka kombinirane nomenklature predviđenih u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 i unosa otpada navedenih u prilozima

III., IV. i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 204, 19.7.2016)

4. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Pod pojmom zaštite okoliša podrazumijeva se zaštita voda i mora, tla i zraka. Zaštitom okoliša osigurava se cijelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije što su osnovni uvjeti zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša temelji se na Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 78/15).

Temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su u ZOGO (NN 94/13, 73/17) i Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), te Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17).

ZOGO (NN 94/13, 73/17) uređuje način gospodarenja otpadom koji predstavlja skup aktivnosti, odluka i mјera usmјerenih na:

- sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš
- obavljanje skupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti u svezi s otpadom, te nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti
- skrb za odlagališta koja su zatvorena

JLS je dužna ovlaštenim pravnim osobama omogućiti provedbu akcije odvojenog prikupljanja otpada, te poticati edukativne i ekološke aktivnosti kroz provedbu akcijskih aktivnosti i o tome u roku do kraja ožujka tekuće godine izvijestiti AZO.

Također sukladno ZOGO otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora se odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska je putem nadležnih tijela osigurala odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički tpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad, a do 1. siječnja 2020. minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva iznosit će 50% od mase otpada.

JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkciranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

4.1. Analiza postojećeg stanja na području Općine Pitomača

Gospodarenje otpadom je, sukladno Strategiji gospodarenja otpadom RH (NN 130/05), skup aktivnosti, odluka i mјera za:

- sprečavanje nastanka otpada,
- smanjivanje količine otpada i/ili njegovog štetnog utjecaja na okoliš,

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

- sakupljanje, prijevoz, uporaba i zbrinjavanje (obrada i zbrinjavanje), uključujući i nadzor nad takvim operacijama i brigu o odlagalištima koja su zatvorena.

Cjelovito gospodarenje otpadom obuhvaća sve mјere postupanja s otpadom: prikupljanje, razvrstavanje, recikliranje, obradu i odlaganje inertnog i iskorištenog otpada. Predmet razmatranja ovog Plana o količinama, vrstama i sastavu otpada, odnosi se na područje općine Pitomača.

Procjena količine komunalnog otpada i proizvodnog otpada sličnih svojstava komunalnom otpadu, na razmatranom području, omogućena je na temelju podataka kojima raspolaže Općina Pitomača i komunalna tvrtka KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o. iz Pitomače.

Sukladno Pravilniku o katalogu otpada (NN 90/15), otpad je klasificiran prema kriterijima, i to:

- prema svojstvima: inertni otpad, neopasni i opasni otpad,
- prema mjestu nastanka: komunalni i proizvodni otpad.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa. Otpad se dijeli na inertni, opasni i neopasni.

Uslugu organiziranog skupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada sa područja Općine Pitomača i građevini za gospodarenje otpadom (odlagalište otpada „Klisa“) u Općini Pitomača pruža komunalna tvrtka KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o. iz Pitomače.

Organiziranim skupljanjem i zbrinjavanjem komunalnog otpada iz domaćinstava i sličnog neopasnog proizvodnog otpada obuhvaćeno je područje cijele Općine Pitomača (12 naselja - Dinjevac, Grabrovnica, Kladare, Križnica, Mala Črešnjevica, Otrovanec, Pitomača, Sedlarica, Stari Gradac, Starogradački Marof, Turnašica i Velika Črešnjevica) odnosno 10.059 stanovnika ili 3.396 domaćinstava.

Obuhvatnost organiziranim skupljanjem i odvozom otpada na području općine Pitomača iznosi 100%. Popis naselja koja obuhvaća Općina Pitomača sa brojem stanovnika i

kućanstva prikazan je u Tablici 4.1/1.

Tablica 4.1/1. Stanovništvo područja Općine Pitomača

Naselje	Broj stanovnika	kućanstva	Obuhvaćeno kućanstava uslugom odvoza
Dinjevac	458	130	110
Grabrovnica	405	128	109
Kladare	467	169	149
Križnica	128	48	
Mala Črešnjevica	199	64	55
Otrovanec	624	204	175
Pitomača	5.646	1925	1822

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

Sedlarica	363	114	83
Stari Gradac	674	244	208
Starogradački Marof	247	88	43
Turnašica	333	117	94
Velika Črešnjevica	515	165	115
Ukupno:	10.059	3.396	2.963

Izvor: Općina Pitomača

Odvoz miješanog komunalnog otpada na području općine Pitomača organiziran je jednom tjedno, a u naselju Križnica po potrebi.

Krupni (glomazni) komunalni otpad odvozi jednom godišnje organizirano od komunalne tvrtke KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o. iz Pitomače.

U Tablici broj 4.1./2 prikazane su vrste vozila za odvoz otpada u vlasništvu komunalne tvrtke Komunalno Pitomača d.o.o. iz Pitomače.

Tablica 4.1/2 Vrste vozila u vlasništvu komunalne tvrtke Komunalno Pitomača d.o.o.

Tip vozila	Broj vozila	MARKA VOZILA	Prosječni korisni volumen nadogradnje, m ³
Kamion smećar s potisnom pločom	1	MAN	16
Kamion smećar roto-press	1	MAN	16
Kamion smećar s potisnom pločom	1	MERCEDES BENZ	22

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130
Sustav posuda i kontejnera na javnim površinama

Općina Pitomača osigurala je odvojeno skupljanje otpada postavljanjem zelenih otoka i kontejnera na javne površine gdje su dostupne svim građanima. Zeleni otoci postavljeni su na 21 lokaciji i prikazani su u tablici broj 4.1/3.

Tablica 4.1/3: Zeleni otoci na području općine Pitomača

BROJ ZELENIH OTOKA	LOKACIJA	PAPIR	PLASTIKA	STAKLO	METAL	TEKSTIL
1	Dinjevac	1	1	1		
2.	Grabrovnica	1	1	1		
3.	Kladare	1	1	2		
4.	Križnica					
5.	Mala Črešnjevica	1	1	1		
6.	Otrovanec	1	1			
7.	Pitomača	10		8		1
8.	Sedlarica	1	1	1		
9.	Stari Gradac	1	1	1		
10.	Starogradački Marof	1	1	1		
11.	Turnašica	1	1	1		
12.	Velika Črešnjevica	1	1	1		

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Posude i kontejneri za miješani komunalni otpad

Način skupljanja komunalnog i proizvodnog otpada na području Općine Pitomača prikazan je u tablici broj 4.1/4.

Tablica 4.1/4: Podaci o vrstama i veličini postojećih postavljenih komunalnih posuda i kontejnera za potrebe sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Pitomača

Spremnici za komunalni otpad			
Vrsta spremnika	Volumen	Količina	
Kanta za miješani komunalni otpad	120 l	3.300	
Kontejner za papir na zelenom otoku	1,1m ³	20	
Kontejner za staklo na zelenom otoku	1,1m ³	18	
Kontejner za plastiku na zelenom otoku	1,1m ³	20	
Kontejner za tekstil na zelenom otoku	1,1m ³	1	
Kontejner za ostalo (metal) zelenom otoku	1,1m ³	-	
Kontejner za tetrapak na zelenom otoku	1,1m ³	-	

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

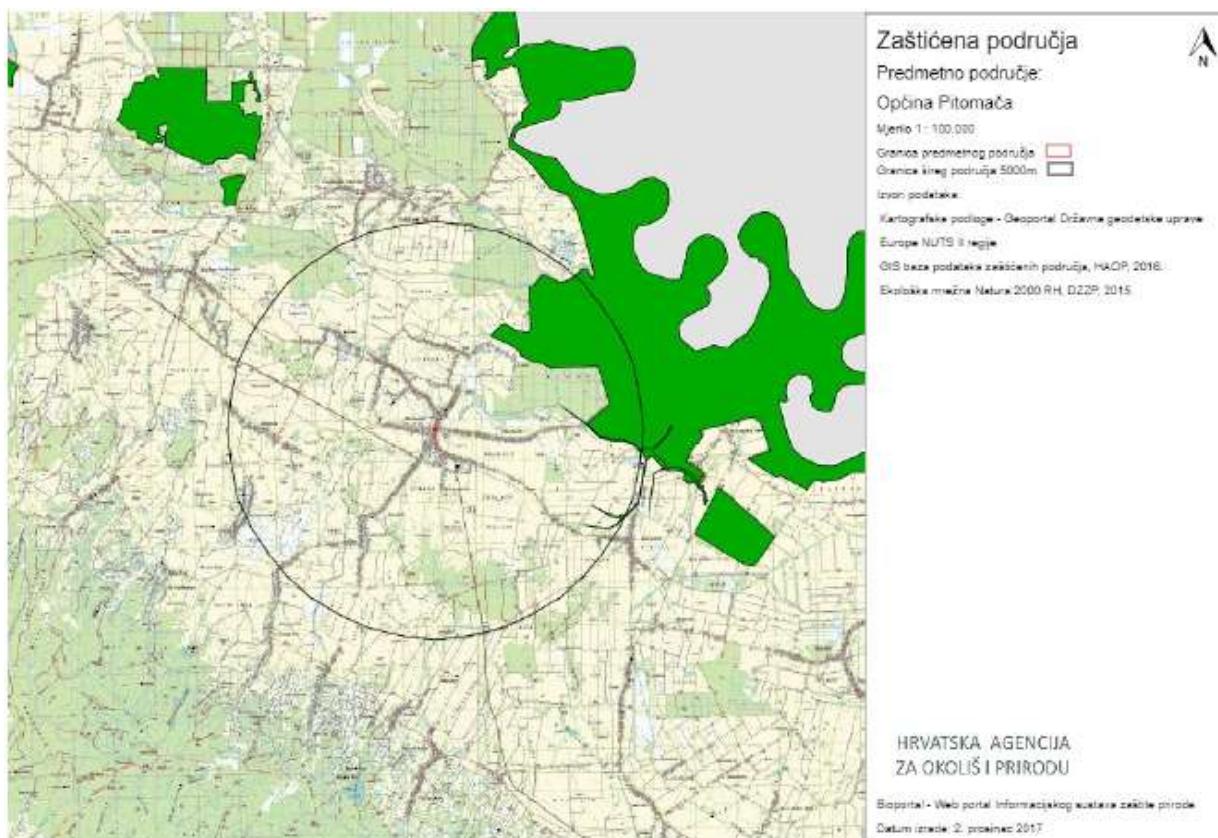
4.2. Podaci o zaštićenim područjima i ekološkoj mreži Natura 2000

Temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13), unutar obuhvata Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača i neposrednoj blizini nalaze se zaštićena područja Regionalni park Mura-Drava i Značajni krajobraz Jelkuš križnica, Vir i Širinski otok.

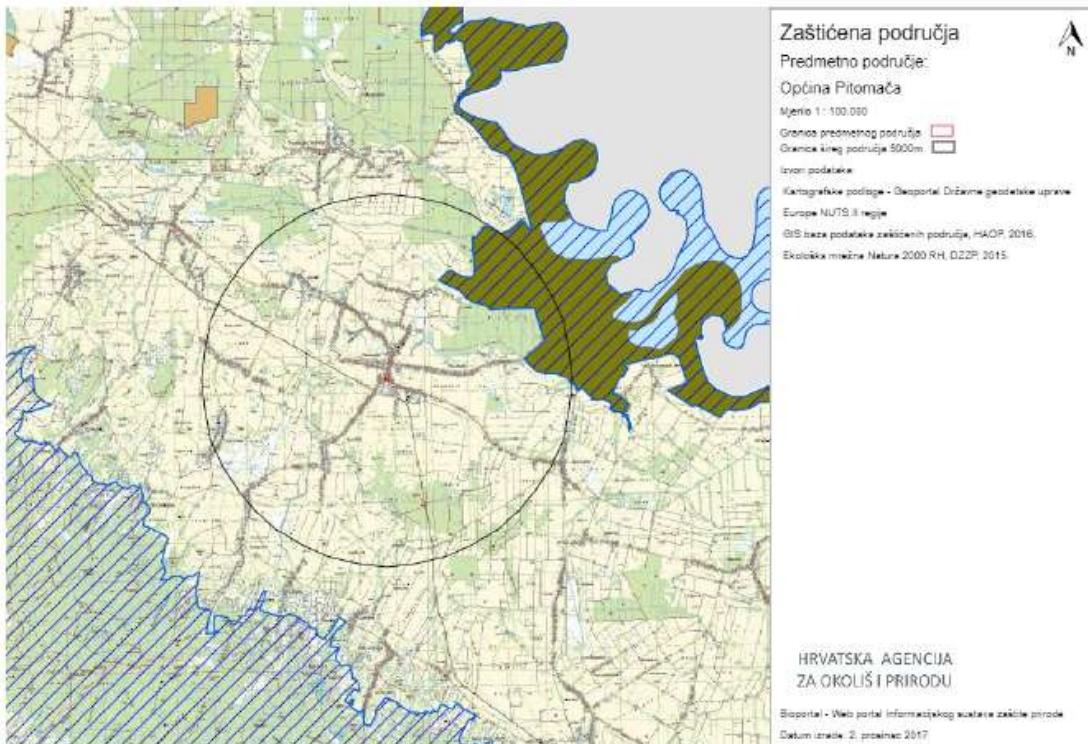
Postojeći značajni objekti gospodarenja otpadom (zatvoreno odlagalište „Klisa“ u postupku sanacije i reciklažno dvorište koje je u postupku izgradnje) nalaze se izvan zaštićenih područja i područja ekološke mreže (POVS HR2001335 – Jastrebarski lugovi i POP HR1000001 – Pokupski bazen udaljeni su oko 2 km).

Imajući u vidu ciljeve Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača, razvidno je da se obuhvat predmetnog Plana, odnosno Općina Pitomača ne nalazi unutar ekološke mreže kao niti u zoni mogućih utjecaja na ekološku mrežu. Stoga je Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača prihvatljiv za ekološku mrežu.

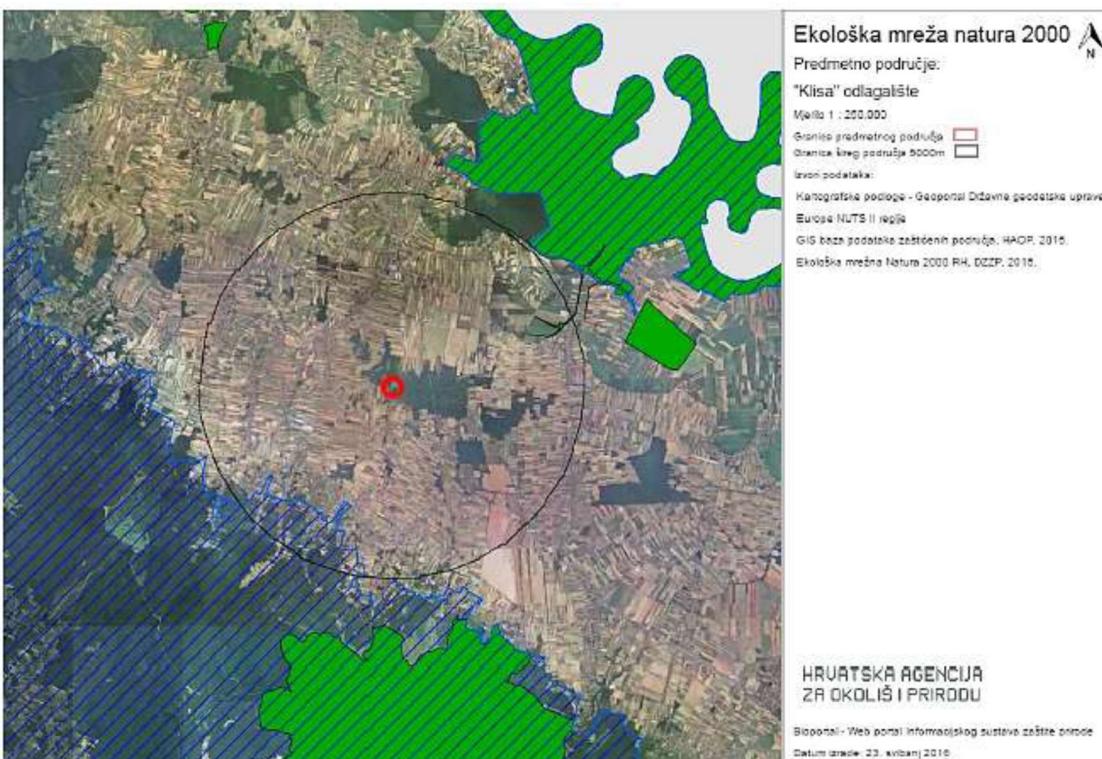
Slika 4.2./1 - Zaštićena područja – nacionalne kategorije

Slika 4.2./2 – Karta Ekološke mreže (Natura 2000) – Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

Slika 4.3./3 – Karta Ekološke mreže (Natura 2000)

4.3. Ocjena stanja i potreba na području općine Pitomača

Na temelju analize postojećeg stanja gospodarenja otpadom na području Općine Pitomača, vidljivo je da postojeći sustav zadovoljava trenutne potrebe te da se kontinuirano radi na

unaprjeđenju postojećeg sustava. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Općine Pitomača može se ocijeniti vrlo dobrim budući je svim građanima Općine omogućeno da sav otpad mogu zbrinuti na zakonom predviđen način.

U provedbi definiranih mjera i ciljeva u Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. do 2022. (NN 3/17) Općina Pitomača trebala bi osigurati značajna finansijska sredstva iz ostalih izvora, budući da su proračunska sredstva Općine nedostatna za provedbu istih. Unatoč toma, Općina ulaže značajne napore u provedbu sustava gospodarenja otpadom.

4.4. Ostvarivanje ciljeva

Općina Pitomača ulaže znatne napore u provođenje ciljeva postavljenih Planom gospodarenja otpadom RH. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom nije uspostavljen jer ne može opstati samo u jednoj lokalnoj zajednici. U RH cjeloviti sustav daleko je od realizacije, a Općina Pitomača uspostavila je sustav organiziranog prikupljanja otpada, uspostavljen je učinkovit sustav selektivnog prikupljanja papira, stakla, plastike, tekstila i krupnog komunalnog otpada. Provedbom aktivnosti definiranih planom uspostavlja se sustav gospodarenja otpadom u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu. Uspostavom sustava gospodarenja otpadom teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajaju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Tokovi ambalažnog otpada, baterija, otpadnih vozila, električnog i elektroničkog otpada imaju posebne zahtjeve jer je proizvođač ili uvoznik pojedinog dobra/opreme također odgovoran za zbrinjavanje otpada. Međutim, postavljeni ciljevi za recikliranje i uporabu otpada neće biti ostvareni ako se na lokalnoj razini ne uspostavi sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Sudjelovanje javnosti, redovito informiranje stanovnika, suradnja općina, gradova i županija, komunalnih poduzeća s nevladinim sektorom, te odgoj i obrazovanje djece i šire javnosti postavlja se kao izuzetno bitna sastavnica učinkovitog sustava gospodarenja otpadom.

Gospodarenje otpadom predstavlja jedno od prioritetnih pitanja zaštite okoliša na raznim institucionalnim razinama. Zakonodavstvo o otpadu među prvim je pravnim aktima Europske unije (EU), povezane s okolišem, kojim su definirana zajednička načela kako bi se okoliš zaštitio od neodgovarajućeg zbrinjavanja otpada.

Provođenje kvalitetnog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje glede zaštite svih sastavnica okoliša ali i ljudskog zdravlja. Ovo pitanje je također jedno od najproblematičnijih područja koje treba uskladiti s dosegnutim standardima u razvijenom dijelu Europske Unije.

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, a sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.godine (NN 03/17) definirani su sljedeći ciljevi i mjere koje Općina Pitomača mora provesti do 2022. godine.

Tablica 4.4./1 Osnovni ciljevi i mjere za gospodarenje otpadom koje Općina Pitomača treba postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

CILJEVI	MJERE	ROK
---------	-------	-----

CILJEVI		MJERE		ROK
C.1.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM			
C.1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022.godine u odnosu na 2015.godinu	M.1.1.2	Kućno kompostiranje	2020.
		M.1.1.3	Provodenje izobrazno-informativnih aktivnosti	Kontinuirano
		M.1.1.4	Organizacija promidžbenih aktivnosti i radionica	2020.
C.1.2.	Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada	M.1.2.1.	Nabava opreme, vozila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike stakla i tekstila	2020.
		M.1.2.2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	2020.
		M.1.2.3.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	2018.
		M.1.2.4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	2017.
C.1.3.	Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada	M.1.3.1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	2020.
		M.1.3.2.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	2020.
C.1.4.	Odložiti manje od 25% komunalnog otpada	M.1.4.1.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	kontinuirano
C.2.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA			
C.2.1.	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	M.2.1.1.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad	2020.
C.2.2.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	M.2.2.1.	Izgradnja građevina i uređaja za obradu mulja	2022.
C.2.6.	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada	M.2.6.3.	Prikupljanje podataka o procijenjenim količinama otpada koji sadrži azbest	2022.
C.4.	SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM			
C.4.2.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	M.4.2.1.	Ova mjera uključuje sanacije odlagališta neopasnog otpada	2022.
C.4.5.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	M.4.5.1.	Ova mjera uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja	2022.

CILJEVI		MJERE		ROK
			otpada na tim lokacijama	
C.5.	KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI			
C.5.2.	Provjeda aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	M.5.2.1.	Ova mjera obuhvaća izradu informativno edukativnih te promotivnih aktivnosti na temu održivog gospodarenja otpadom	2022.
C.7.	UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJEM OTPADOM			
C.7.1.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	M.7.1.1.	Ova mjera uključuje izobrazbu djelatnika službe za komunalno redarstvo	kontinuirano

Iz svega gore navedenog a sa svrhom što preciznijeg definiranja budućih ciljeva i mјera vezanih uz gospodarenje otpadom na području Općine Pitomača, sve aktivnosti u ovom Planu biti vezane su uz postizanje ciljeva navedenih u tablici 4.4./1, uzimajući u obzir ukupne količine komunalnog otpada proizvedenog na području Općine Pitomača. Navedene ciljeve i mјere Općina Pitomača provoditi će sukladno finansijskim mogućnostima i stvarnim potrebama u suradnji sa ostalim javni tijelima.

5. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOGL OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

5.1. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog i odvojeno skupljenog otpada na području općine Pitomača

U Općini Pitomača sakuplja se komunalni otpad i posebno sakupljeni otpad u ukupno 12 naselja zelenim otocima. Zelenim otocima sakuplja se otpad na 21 lokaciji i to otpadno staklo, papir, plastika i 1 spremnik za tekstil.

Procjena količine komunalnog i proizvodnog otpada sličnih svojstava komunalnom otpadu, na razmatranom području bila je omogućena na temelju podataka kojima raspolaže Općina Pitomača i komunalna tvrtka KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Posude i kontejneri za neopasni proizvodni otpad

Podaci o vrstama i veličini postojećih postavljenih komunalnih posuda i kontejnera (zeleni otoci) za potrebe sakupljanja proizvodnog otpada na području općine Pitomača prikazani su tablici broj 5.1./1.

Tablica 5.1./1: Vrsta i količina posebnih kategorija otpada u 2016. godini

Komponenta	Količina t/god. kontejner	Količina t/god. vreće	Ukupno t/god.
Papir	48,11	47,66	95,77
Plastika	5,27	15,94	21,21

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Tablica 5.1./2: Vrsta i količina posebnih kategorija otpada u 2015. I 2016. Godini sakupljenih putem ovlašteni sakupljača

Naziv sakupljača	Komponenta	Sakupljene količine, t/god	
		2015.	2016.
DS SMITH UNIJA-PAPIR d.o.o. ZAGREB	Papir/karton	49,77	95,77
UNIJA NOVA d.o.o. ZAGREB	Staklena ambalaža	6,96	7,47
	Plastična ambalaža	41,01	21,21
	Metalna ambalaža		
GLOBUS vl. Marijan Ivanović, PITOMAČA	Tekstil	0,9	1,2
PRIZMA d.o.o. KLOŠTAR PODRAVSKI	Miješani komunalni otpad (Križnica)	3,90	4,05

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Organiziranim skupljanjem i zbrinjavanjem otpada iz domaćinstava u 2015. godini bilo je obuhvaćeno 9.919 stanovnika te je ukupno skupljeno 3.063,69 tona miješanog komunalnog otpada. Iz navedenog proizlazi da je stanovnik Općine Pitomača u 2015. godini proizveo 309 kg otpada.

5.2. Količine i sastav proizvedenog otpada

5.2.1. Komunalni otpad

Sukladno ZOGO (NN 94/13, 73/17), komunalni otpad je otpad iz kućanstva, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva. Postavljanje novih, kao i obnova dotrajalih posuda u kućanstvima te skupljanje i organizirani odvoz komunalnog otpada od kućanstva i komunalnog otpada iz gospodarstva s područja općine Pitomača u nadležnosti je komunalne tvrtke KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o. Općina Pitomača obuhvaća 12 naselja i ima 10.059 stanovnika. Organiziranim odvozom otpada obuhvaćeno je svih 12 naselja.

Količine otpada

Uslugom organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obuhvaćeno je 2.963 kućanstava od ukupno 3.396 na području općine Pitomača. Odvoz otpada obavlja se 1x tjedno.

Manji spremnici, posude i kante sa kojima raspolaže komunalno društvo zapremine od 120 litara te kontejnerske posude kapaciteta 1100 litara izrađene su od specijalnih plastičnih masa.

Na odlagalištu neopasnog otpada „Klisa“ odlaže se neopasni otpad, koji mora zadovoljiti kriterije za odlaganje prema Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15).

Procijenjene količine skupljenog komunalnog otpada na odlagalište neopasnog otpada u razdoblju od 2009. - 2016. godine prikazane su u tablici 5.2.1./1.

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

Tablica 5.2.1./1. Količine skupljenog miješanog komunalnog otpada na odlagalište neopasnog otpada u razdoblju od 2009. - 2016. godine

Godina	20 03 01 (t)
2009.	3.700
2010.	5.000
2011.	6.100
2012.	4.300
2013.	4.000
2014.	3.600
2015.	3.000
2016.	1.500

Izvor podataka: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Pri procjeni odloženih količina otpada od početka korištenja lokacije, korištene su postavke koje su proizašle iz prijašnjih radova, kretanja obuhvatnosti stanovništva te stanja gospodarstvenih subjekata. S obzirom na to da otpad nije vagan, procjena količina odloženog otpada bila je otežana.

Prema procjeni, na odlagalištu neopasnog otpada "Klisa" ukupno je odloženo cca 37.000 m³ otpada. Ukoliko se uzme u obzir slijeganje otpada, izračunat je volumen odlagališta od cca 33.000 m³, pri čemu nasipna težina odloženog otpada iznosi cca 755 kg/m³.

Sastav komunalnog otpada

Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja, dostignut nivo komunalne higijene i slično. Otpad koji se na razmatranom području stvara, u pravilu je različit od onog koji bi se dobio sortiranjem otpada na odlagalištu prije odlaganja, budući da se dio otpada u seoskim domaćinstvima koristi ili spaljuje. S obzirom na to da na analiziranom području nije provedeno "sortiranje" otpada, odnosno utvrđivanje njegova sastava, u nastavku je prikazan pretpostavljeni sastav otpada na osnovu iskustvenih parametara.

Sastav otpada koji se dugi niz godina odlagao na odlagalištu komunalnog otpada „Klisa“ nije se kontrolirao i nisu se provodile analiza, te ne postoje podaci i sastavu i količini otpada.

Na temelju provedenih sortiranja, odnosno ispitivanja masenog sastava komunalnog otpada u sličnim gradovima po osnovnim karakteristikama u Republici Hrvatskoj, u tablici 5.2.1./2., prikazan je pretpostavljeni sastav otpada (preporuka HAOP-a). Uz to treba napomenuti da u prosijanom dijelu otpada pretežni udio ima biorazgradivi kuhinjski i vrtni otpad, usitnjeno staklo, metali (čepovi boca) i dr., te da je otpad iz pretežno poljoprivrednih domaćinstava glomazni otpad.

Tablica 5.2.1./2. Procijenjeni sastav komunalnog otpada

Sastavnica komunalnog otpada	Procjena sastava KO 2015. (HAOP), %
Guma	0,17
Papir i karton	25,72
Staklo	4,89
Plastika	19,45
Metal	2,54

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

Sastavnica komunalnog otpada	Procjena sastava KO 2015. (HAOP), %
Drvo	0,99
Kuhinjski biootpad	25,11
Vrtni biootpad	6,77
Tekstil/odjeća	2,93
Pelene	3,13
Ostali otpad (zemlja, prašina, pjesak, nedefinirano; inertni)	2,93
Posebni otpad (koža/kosti)	0,36
Glomazni otpad	4,08
Višeslojna i miješana ambalaža	0,29
Baterije i akumulatori	0,02
Električna i elektronička oprema	0,53
Otpad nastao čišćenjem kanalizacije	0,02
Ostali opasni otpad	0,10
Ukupno:	100

Izvor: izvedeno prema HAOP 2015.

U sastavu komunalnog otpada prevladava papir, karton, plastika, guma, staklo, drvo, građevinski otpad, otpad iz poljodjelstva, ambalaža poljoprivrednih zaštitnih sredstava itd. Udio pojedinih sastojaka je teško procijeniti, jer se ne vrši selekcija.

U tablici 5.2.1./2 daje se prikaz sastava miješanog komunalnog otpada koji se primjenjuje ukoliko JLS nema provedenu analizu sastava miješanog komunalnog otpada.

Tablica 5.2.1./3 Procijenjeni sastav **miješanog komunalnog otpada**

Sastavnica	Procjena sastava mKO 2015. (HAOP), %
Metal	2,07
Drvo	0,98
Tekstil/odjeća	3,71
Papir i karton	23,19
Staklo	3,65
Plastika	22,87
Guma	0,22
Koža/kosti	0,45
Kuhinjski otpad	30,93
Vrtni otpad	5,68
Ostali otpad (pelene, zemlja, prašina, pjesak, nedefinirano)	6,25
Ukupno:	100

Izvor: izvedeno prema HAOP 2015.

Da bi se dobili podaci koji bi što točnije odražavali prilike na razmatranom području, potrebno je provesti vaganja i sortiranja otpada u svakom godišnjem dobu, tako da se uzorci uzimaju sa cijelokupnog područja općine Pitomača.

5.2.2. Proizvodni otpad

Neopasni proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada. Proizvodnim otpadom se ne smatraju ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača. Opasni otpad je svaki otpad koji je po sastavu i svojstvima određen kao opasni otpad prema ZOGO. Opasni otpad je određen kategorijama (generičkim tipovima) i sastavinama, a obvezno sadrži jedno ili više svojstava utvrđenih Listom opasnog otpada, sastavnim dijelom Pravilnika o katalogu otpada (NN 90/15).

Neopasni (proizvodni) otpad koji se pojavljuje u tijeku proizvodnih procesa u tvrtkama na području općine, također se odvozi na postojeće odlagalište otpada Klisa. Neopasni (proizvodni) otpad do odlagališta odvozi komunalna tvrtka ili sami gospodarski subjekti. Usluga prikupljanja i odvoza otpada naplaćuje se:

- prema broju članova kućanstva,
- u gospodarstvu prema broju zaposlenih.

Na području općine Pitomača nalaze se sljedeće tvrtke koje se bave se gospodarenjem otpadom (uključivo i tvrtke koje se bave sakupljanjem, obradom i prometom sekundarnih sirovina) s naznakom glavnih djelatnosti;

1. Tvrta METALDIS d.o.o., 90450437714, Braće Radića 124, 33405 Pitomača, koja posjeduje Dozvolu za obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i mehaničke obrade neopasnog otpada,
2. OBRT GLOBUS, VL. MARIJAN IVANOVIĆ, Vladimira Nazora 3, 33405 Pitomača, koji posjeduje Dozvolu za obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog otpada.

Količine odvojeno skupljenog otpada

Temeljna zadaća projekata odvojenog skupljanja pojedinih korisnih i problematičnih vrsta otpada na području općine Pitomača je smanjenje potencijala komunalnog otpada, koji treba odlagati odnosno obraditi.

Općina Pitomača raspolaže sa 21 zelenim otokom na kojima se odvojeno skuplja papir, plastika, staklo, a na jednom i tekstil.

Tablica 5.2.2./2. Količine odvojeno skupljenog otpada Općine Pitomača u razdoblju od 2009. – 2015. godine

GODINA	PAPIR(t)	PLASTIKA(t)	STAKLO(t)	METAL (t)
2009.	7			
2010.	7			
2011.	40	20,11	20,22	0,49
2012.	13,35	21,98	19,81	0,73
2013.	44,3	35,591	20,597	1,054
2014.	36	20	27,31	1,54
2015.	8,75	22,28	28,17	
2016.	95,77	21,21	7,47	

Izvor podataka: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

5.2.3. Specifična količina komunalnog otpada po stanovniku

Na temelju podataka specifična količina komunalnog otpada koja se stvara (službeno sakuplja i odlaže) na analiziranom području po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom iznosila je u 2015. godini:

$$\text{Specifična količina} = 3.000 \text{ tona} \times 1.000 / (9.919 \text{ stanovnika} \times 0,9 \times 365 \text{ dana}) = 0,85 \text{ kg/st./dan ili } 309 \text{ kg/stanovniku godišnje.}$$

Očekuje se da će u narednim godinama doći do povećanja postojeće specifične količine otpada i obuhvatnosti prikupljanja, čime će se i količina komunalnog otpada koji će se trebati obrađivati povećati. Specifična količina otpada koju proizvodi prosječni stanovnik Općine Pitomača u 2015. godini iznosi 0.85 kg/stan/ dan iće se također povećavati, ali uz poštovanje zakonskih obveza neće se povećavati količina otpada koju treba odlagati, a nakon izgradnje centra za gospodarenje otpadom slati na daljnju obradu u budući CGO.

5.2.4. Projekcija količina otpada do 2022. godine

Projekcija količina otpada koja će se stvarati na području Općine Pitomača do 2022. godine predstavlja procjenu trenda koja se temelji na:

- podacima Općine za razdoblje od 2009. do 2016. godine,
- popisu stanovništva iz 2011. godine i obuhvatnosti uslugama zbrinjavanja otpada,
- procijenjenom prirodnom prirastu stanovništva,
- procijenjenom povećanju životnog standarda,
- promjeni strukture i razvoju gospodarstva.

Uvažavajući planirane aktivnosti i dokumente koji opisuju cijeloviti sustav gospodarenja otpadom na nacionalnoj i regionalnoj razini, pretpostavljeno je sljedeće:

- da se broj stanovnika na razmatranom području neće bitno mijenjati,
- da će se na razmatranom području prosječna obuhvatnost organiziranim odvozom otpada povećavati i da će u 2018. godini biti gotovo 100 %-na (u tablicama se daje ukupni potencijal otpada na predmetnom području; za 100% obuhvatnosti)
- da će specifična količina komunalnog otpada koju dnevno proizvede stalni stanovnik Općine Pitomača rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 1%
- da će ukupna količina stvorenog komunalnog otpada opadati po prosječnoj godišnjoj stopi od oko 0,2 % (zbog negativnog trenda promjene broja stanovnika)
- da će udio izdvojeno sakupljenih komponenti komunalnog otpada (ambalažni otpad, otpadna vozila, e-otpad, otpadne gume vozila, otpadna ulja) iznositi u 2015. godini 23%, a do 1. siječnja 2020. minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva iznosit će 50% od mase otpada pretpostavljene su zanemarive količine proizvodnog neopasnog otpada (bez građevnog otpada i mulja s pročistača otpadnih voda) za koje je predviđeno odlaganje (predviđa se njegova uporaba).

U nastavku dan je prikaz procjene trenda kretanja količina otpada za Općinu Pitomača koji se temelji na navedenim pretpostavkama i propisima.

Tablica 5.2.4./1 Prikaz očekivanog kretanja količina komunalnog i proizvodnog otpada s područja Općine Pitomača do 2022. godine

Godina	Ukupno stvoreni komunalni otpad	Ukupno izdvojeno kč.Ko	Miješani komunalni otpad
	t/god	t/god	t/god
2017.	3.247	1.207	2.040
2018.	3.257	1.331	1.926
2019.	3.266	1.473	1.793
2020.	3.276	1.636	1.640
2021.	3.286	1.656	1.629
2022.	3.283	1.672	1.611

Prilikom svake značajnije promjene tehnoloških procesa ili broja tehnoloških jedinica, potrebno je preispitati i količinu proizvodnog neopasnog otpada. K tome, nakon svake promjene u sustavu gospodarenja otpadom, ili zakonskih propisa, potrebno je utvrditi količine u pojedinim tokovima otpada i preispitati projekcije. O evidentiranim promjenama izvještavat će se u godišnjim izvješćima o provedbi ovoga Plana

Tablica 5.2.4./2. Prikaz očekivanog kretanja količina odvojeno skupljenog komunalnog otpada s područja općine Pitomača uz recikliranje

Godina	Miješani komunalni otpad	Glomazni otpad	Biorazgradivi KO (kuhinjski vrtni)	Papir/karton	Plastika	Staklo	Metal	Udio odvojeno skupljenog KO
	t/god	t/god	t/god	t/god	t/god	t/god	t/god	%
2017	2.040	65	378	214	146	35	41	33,0
2018	1.926	66	432	247	168	41	47	37,9
2019	1.793	67	494	284	193	47	54	43,5
2020	1.640	67	565	328	223	54	62	50,0
2021	1.629	68	572	332	226	55	63	50,5
2022	1.611	69	578	335	228	56	64	51,1

Izvor podataka: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom Općine Pitomača, definirani su postojećim stanjem u gospodarenju komunalnim otpadom na području općine te obvezama iz zakonske regulative Republike Hrvatske, a poglavito obvezama koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17). Prema obvezama iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), Općina Pitomača dužna je, na svom području:

- smanjiti količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta (članak 24. ZOGO),
- osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (članaka 28. ZOGO),
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada (članaka 28. ZOGO),
- osigurati odvojeno prikupljanje biootpada sa ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe (članak 56. ZOGO),
- osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području (članak 35. ZOGO).

Uz prethodno navedeno Općina Pitomača dužna je, na svom području provoditi i slijedeće obveze, koje nisu direktno vezane uz gospodarenje samo komunalnim otpadom, ali imaju vrlo značajan ukupni utjecaj na gospodarenje otpadom:

- osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom na svom području (članak 23. ZOGO),
- provoditi Plan gospodarenja otpadom (članak 28. ZOGO),
- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti (članak 28. ZOGO).

Sukladno postojećem, prethodno opisanom, stanju u gospodarenju komunalnim otpadom, kao i navedenim obvezama iz zakonske regulative, definirani su slijedeći osnovni ciljevi u gospodarenju komunalnim otpadom:

- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na području općine Pitomača,
- povećati količine odvojeno sakupljenog otpadnog papira, metala, plastike, stakla, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada te biootpada s područja općine Pitomača,
- izgraditi reciklažno dvorište na području općine Pitomača.

6. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Odlagalište otpada „Klisa“

Na području Općine Pitomača nalazi se odlagalište komunalnog otpada „Klisa“ na k.č.br.779 i 780 k.o. Otrovanec, površine cca 20.000 m² koje se nalazi na sjecištu nerazvrstanih cesta: Otrovanec, Turnašica i Stari Gradac, udaljeno 3,5 km južno od centra naselja Pitomače. Prvi objekti od odlagališta nalaze se na udaljenosti od 2 km.

Odlagalište „Klisa“ je izvan granica vodozaštitnog pojasa, udaljeno 3 km od vodocrpilišta, ne

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK**OIB 22346217130**

nalazi se na vodozaštitinom području, smješteno u manjoj depresiji, okruženo šumom i oranicama. Lokacija odlagališta „Klisa“ pokrivena je video nadzorom i na posebnoj ploči su navedene vrste otpada koje se mogu odlagati na odlagalištu. Odlagalište je ogradieno žičanom ogradom koja prijeći pristup neovlaštenim osobama, visine 2,20 metara. Sa svih strana se nalazi šuma i uređeni protupožarni pojas.

Otpad se neorganizirano i nekontrolirano odlagao od 1975. do 1996. kada je brigu o odlagalištu preuzela komunalna tvrtka KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.. Otpad se na odlagalište „Klisa“ dovozi od 1980. godine, a od prosinca 1994. godine odlagalište otpada „Klisa“ je službeno odlagalište za područje općine Pitomača.

Dovezeni otpad na odlagalište se razgrće i sabija jednom u 14 dana i nakon toga se prekriva inertnim materijalom, kako bi se spriječilo raznošenje otpada vjetrom i onemogućio pristup glodavcima i pticama. Strane odlagališta koje nisu otvorene prema uređenom tvrdom pristupnom putu su zaštićene vatrom zaštitnim nasipima.

Kapacitet odlagališta je cca 40.000 m³, a do sada je odloženo oko 37.000 m³ otpada. Godišnje se odloži oko 1.500 – 2.000 t komunalnog i neopasnog otpada, sakupljenog preko komunalne tvrtke, dok manji dio otpada na odlagalište dovezu i sami građani. Cijelo područje općine pokriveno je organiziranim odvozom otpada, osim prekodravskog naselja Križnice.

Na odlagalište „Klisa“ otpad će se odlagati najkasnije do kraja 2018. godine, nakon čega će se zatvoriti i sanirati sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Općine Pitomača i EU fondova.

Kako se odlagalište sanira i zatvara, postojeći negativni utjecaji smanjiti će se na minimum. Za zahvat odlagalište neopasnog otpada „Klisa“ provedena su geološka i geotehnička istraživanja u užem području odlagališta. Izvedene su dvije bušotine koje je provedeno od strane tvrtke Hidring d.o.o. iz Virovitice u svibnju 2008. godine. Izrađeno je Idejno rješenje sanacije odlagališta neopasnog otpada „Klisa“ od strane tvrtke Eco consulting j.d.o.o. 2015. godine, sa varijantnim rješenjima sanacije i zatvaranja predmetnog odlagališta, Elaborat zaštite okoliša „Sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada „Klisa“ Općine Pitomača koji je izradila IPZ Uniprojekt Terra iz Zagreba i tvrtka Eco consulting j.d.o.o. iz Zaboka, temeljem kojeg je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo Rješenje o prihvatljivosti zahvata – sanacije i zatvaranja odlagališta otpada „Klisa“ (Klasa: UP/I-351-03/16-08/167, Ur.Br. 517-06-2-1-17-14) od 8. veljače 2017. godine.

7. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

7.1. Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je fiksno nadzirano mjesto za izdvojeno odlaganje raznih otpadnih tvari, koje nastaju u domaćinstvima. Reciklažno dvorište ima mogućnosti za izdvojeno odlaganje manjeg ili većeg broja različitih otpadnih materijala. U okviru reciklažnog dvorišta moguće je izdvojeno odlagati korisni i dio štetnih otpadnih materijala. Reciklažno dvorište ima određeno radno vrijeme pod nadzorom zaposlenog i ovdje građani donose u za to postavljene kontejnere ili posude odgovarajućeg volumena otpadne materijale, kao što su: papir i karton, valovita ljepenka, drvo (ambalaža i sl.), ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, bezbojno ravno staklo, crne metale, obojene metale, plastičnu ambalažu, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), kućanske aparate (bijela tehnika) i dijelove autokaroserija,

opasni otpad u količinama koje nastaju u kućanstvima i dr.

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 32/15, 117/7).

Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa ZOGO (94/13, 73/17), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 32/15) i pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada. Organizirano skupljanje određenih vrsta otpada u reciklažnim dvorištima obavlja se u skladu s propisima, te na taj način dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova.

Prednosti odvojenog sakupljanja u RD-ima:

- građani mogu tijekom cijele godine, radnim danima i subotom, besplatno odložiti glomazni otpad i ostale vrste otpada koje se primaju;
- povećavanjem prikupljene količine otpada u reciklažnim dvorištima, umanjuju se prosječni troškovi;
- napušta se razbacivanje glomaznog otpada po javnim gradskim površinama;
- provodi se kvalitetnije odvojeno prikupljanje glomaznog otpada i time efikasnije recikliranje i uporaba (auto-gume, metali, rashladni uređaji, e-otpad, i drugo);
- omogućuje se ravnomjernije i efikasnije sortiranje te priprema za daljnju obradu.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zaprimati problematični otpad, otpadni papir, otpadni metal, otpadno staklo, otpadnu plastiku, otpadni tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, boje, deterdžente, lijekove, baterije i akumulatore te električnu i elektroničku opremu.

Obzirom da Općina Pitomača ima 10.059 stanovnika, sukladno ZOGO (NN 94/13, 73/17) dužna je osigurati funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta na svojem području.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema ZOGO:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz domaćinstva, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojim se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima jedinice lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je od osobe koja predaje otpad zatražiti na uvid osobni identifikacijski dokument,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem može zaprimati i otpad koji nije nastao na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište kao i otpad koji nije nastao u kućanstvu,
- osoba koja predaje otpad snosi sve troškove gospodarenja tim otpadom.

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima:

- mora biti ograđeno,
- otvoreni spremnik mora biti u posebno ograđenom natkrivenom prostoru u koji je onemogućen dotok oborinskih voda,
- otpad se mora skladištiti odvojeno po svojstvu, vrsti, i agregatnom stanju,
- podna površina mora biti nepropusna i otporna na djelovanje uskladištenog otpada,
- mora biti opremljeno tako da se spriječi rasipanje ili prolijevanje otpada, širenje prašine, buke, mirisa i drugih emisija,
- mora biti opremljeno uređajima, opremom i sredstvima za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara te drugom sigurnosnom opremom sukladno posebnim propisima,
- stacionirana posuda, spremnik i druga ambalaža, moraju biti izrađeni tako da je moguće sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzorka te nepropusno zatvaranje i pečaćenje, a nenatkriveni spremnici moraju biti s dvostrukom stjenkom ili atestirani za skladištenje tvari koje su sastavni dio otpada,
- na uočljivom mjestu mora biti istaknut »plan djelovanja u slučaju izvanrednoga događaja« koji sadrži sljedeće podatke: o vrstama otpada koji se skladišti; o mogućim izvanrednim događajima; ime, prezime i telefonske brojeve odgovornih osoba i njihova ovlaštenja; telefonski broj policije; telefonski broj vatrogasaca i telefonski broj hitne pomoći,
- mora biti označeno natpisom »Reciklažno dvorište« s podacima o vrsti otpada koji se skladišti, ključnom broju iz kataloga otpada sukladno posebnom propisu te nazivu pravne ili fizičke osobe i o radnom vremenu.

Na području općine Pitomača do kraja 2018. godine planira se izgradnja jednog reciklažnog dvorišta, na č.k.br. 924/31 k.o. Kladare. Za reciklažno dvorište ishođena je pravomoćna građevinska dozvola te je u tijeku prijava na natječaj za izgradnju istog.

U RD se sakuplja otpad, što je definirano Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15), dakle problematičan otpad iz domaćinstva naveden u tablici 7.2./1., te ostale vrste otpadnih materijala navedenih u tabličnom prikazu 7.2./1.

Tablica 7.2./1. Otpad koji se treba odvojeno sakupljati u reciklažnom dvorištu – ostali otpad i problematični otpad iz kućanstava (Pravilnik o gospodarenju otpadom Dodatak IV (NN 117/17)

OPIS OTPADA	KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA
problematični otpad	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

OPIS OTPADA	KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA
		sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorougljike
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25*
	20 01 27*	boje, tinte, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metali
otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

OPIS OTPADA	KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA
jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
boje	20 01 28	boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29*
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
ostalo	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštiri predmeti (osim 18 01 03*)

7.2. Objekt za reciklažu građevinskog otpada

Procijenjena količina građevinskog otpada u RH za razdoblje od 2001. do 2005. godine iznosila je 1,3 milijuna t/god, a očekivani porast količine otpada u razdoblju od 2006. do 2015. godine iznosio je 2,3 milijuna t/god (Projekt (LIFE 05 TCY/CRO/000114-CONWAS 888 –

LIFE projekt CONWAS).

Za Općinu Pitomača smatra se dovoljnim mobilno postrojenje, srednjeg do malog kapaciteta.

8. LOKACIJE CENTARA ZA PONOVNU UPORABU, SORTIRNICE, KOMPOSTANE I OSTALIH GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Uspostava sustava za održivo gospodarenje otpadom uključuje i postrojenja za gospodarenja otpadom za gravitirajuća područja definirana u prostorno planskim dokumentima, a odnose se na:

- centri za ponovnu uporabu
- reciklažna dvorišta
- ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog ili regionalnog značaja

Određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom zasniva se na uvažavanju načela zaštite okoliša i gospodarenja otpadom definiranih pozitivnim propisima iz navedenog područja, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke te finansijsko-ekonomskog aspekta.

Sukladno navedenom, u Općini Pitomača postoji mogućnost u cilju ekonomičnosti sustava gospodarenja otpadom, izgraditi sortirnicu i kompostanu na zasebnim lokacijama ili u sklopu centra za reciklažu gdje bi bile uključene i okolne, gravitirajuće JLS. Reciklažno dvorište za građevni otpad predviđeno je na području Općine Pitomača.

Gravitirajuće područje za izgradnju objekata sortirnice i kompostane (prepostavljeni gravitirajuće područje Općine Pitomača) je Grad Virovitica.

9. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM

Na temelju članka 36. ZOGO te članka 28. stavka 1. točke 3., sprečavanje i evidentiranje nepropisno odbačenog otpada osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave - komunalni redar.

Pod obvezom se podrazumijeva:

1. Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada,
2. Mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Mjere navedene pod 1. između ostalog uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Mjere navedene pod 2. između ostalog uključuju:

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

- radi provedbe mjera komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru),
- istekom roka rješenjem o sanaciji lokacije komunalni redar utvrđuje ispunjavanje obveze određene rješenjem. Ako komunalni redar utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sredstva za provedbu mjera iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave,
- jedinica lokalne samouprave ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), na kojem se otpad nalazio.

Na području općine Pitomača postoje tri evidentirane lokacije onečišćene otpadom prikazane u tabici 9./1

Tablica 9./1 Lokacije onečišćene otpadom na području općine Pitomača

Red. broj	Lokacije onečišćene otpadom	Površina pod otpadom m²	Prosječna visina otpada, m	Odloženi građevni otpad
1.	k.č.br. 793/55 i 793/58 k.o. Stari Gradac	17.000	1	30%
2.	k.č.br. 3756/2 k.o. Pitomača II	3.700	3	99%
3.	k.č.br. 323/3 i 326 k.o. Turnašica	350	1	50%

Izvor: KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Na području općine Pitomača, osim lokacija onečišćenih otpadom ne postoje lokacije s odbačenim otpadom koji bi uzrokovao onečišćenja većih razmjera (tzv. "crne točke").

10. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA**10.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom**

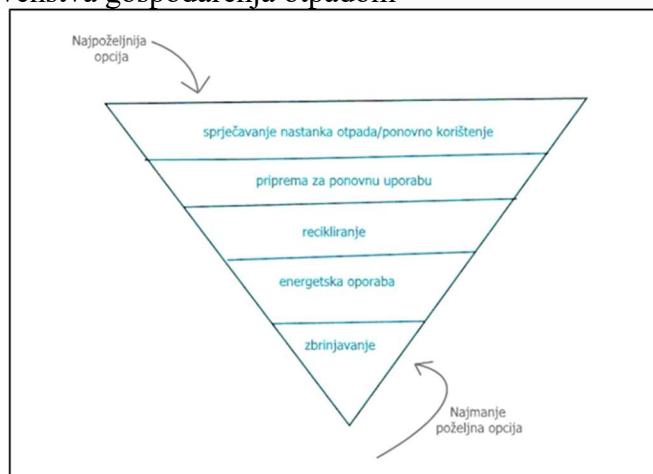
Sprječavanje nastanka otpada prioritet je cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), sprječavanje nastanka otpada su mјere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Kako bi se povećao stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

- Sprječavanje nastanka otpada, ponovno korištenje
- Priprema za ponovnu uporabu,
- Recikliranje,
- Energetska oporaba,
- Zbrinjavanje otpada.

U cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, nakon mјera sprječavanja nastanka otpada koje uključuju i ponovnu uporabu proizvoda, potrebno je primijeniti mјere pripreme za ponovnu uporabu, a tek onda mјere recikliranja i drugih postupaka uporabe otpada prije konačnog zbrinjavanja.

Mjeru provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti Općina Pitomača će provoditi u suradnji sa ostalim pravnim i privatnim subjektima koji se bave gospodarenjem otpadom.

Slika 10.1./1. Red prvenstva gospodarenja otpadom

Mjere koje je potrebno provoditi za ostvarenje cilja smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada (Mjere za ostvarivanje cilja C.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022.godine u odnosu na količinu proizvedenog komunalnog otpada 2015.godine su:

- provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada,
- provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti,
- provođenje akcija prikupljanja otpada

PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Jedan od osnovnih ciljeva Europske Unije je potaknuti unaprjeđenje gospodarskog sustava u smislu učinkovitijeg korištenja resursa i energije. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Slika 10.1./2. Model kružnog gospodarstva

Izvor: Plan gospodarenja otpadom RH 2017.-2022.godine

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju slijedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koji se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih ciljeva biti će omogućeno ostvarivanjem specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada,
- sprječavanje nastanka biootpada,
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničkog otpada,
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona,

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

- sprječavanje nastanka građevnog otpada.

U svrhu postizanja definiranih specifičnih ciljeva, Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se slijedeće mjere:

Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:

- poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja,
- organizacija informativno – edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane,
- rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane,

Mjere koje mogu utjecati na fazu dizajn i fazu proizvodnje i distribucije:

- promicanje održive gradnje,
- uspostava sustava doniranja hrane,

Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja:

- organizacija komunikacijske kampanje za građane,
- poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica,
- promicanje kućnog kompostiranja,
- poticanje „zelene“ i održive javne nabave,
- poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije.

Sukladno članku 39. ZOGO, Općina Pitomača je dužna osigurati provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

Sukladno PGO RH, ova mjeru uključuje provođenje svih aktivnosti definiranih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. MZOE će donijeti Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljane skupine i aktivnosti koje je nužno provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja i ponovne uporabe.

PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Pitomača može, sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada.

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji koji je isti dužan dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša i prirode.

Sukladno PGO RH, a u svezi ponovne uporabe proizvoda, općine/gradovi mogu organizirati akciju skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu

na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebljivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

11. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

11.1. Opće mjere gospodarenja otpadom

U Općini Pitomača u planu je daljnje unapređivanje odvojenog sakupljanja otpada, recikliranja i oporabe pojedinih vrsta otpada, kako zbog prilagodbe normama EU, tako i radi zaštite okoliša i zdravlja ljudi. Planirani cjelovit i održivi sustav gospodarenja otpadom najbolje je dostupno rješenje za sve vrste otpada.

Opće mjere za gospodarenje otpadom koje se već provode a koje je i dalje redovito potrebno provoditi na području Općine Pitomača su:

- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz otpadnog papira, plastike, stakla, metala i tekstila putem spremnika postavljenih na javnim površinama.

Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju slijedeće:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- redoviti nadzor područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada,a posebno lokacija na kojima je u prethodnim godinama evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

Provedba mjere prvenstveno uključuje identifikaciju vlasnika čestice na kojoj je nepropisno odbačen otpad. Po identifikaciji vlasnika čestice, a radi provedbe navedene mjere, ovlaštena osoba Općine Pitomača rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine na kojem je nepropisno odložen otpad, njegovo uklanjanje. Rješenjem se određuje lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada s rokom izvršenja obveze. Ukoliko se utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, Općina Pitomača je dužna osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada. U tom slučaju Općina Pitomača ima pravo na naknadu troškova uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine.

11.2. Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Prema definiciji, opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu i sličnim izvorima, naziva se problematičnim otpadom. Preuzimanjem navedenog otpada od gore navedenih proizvođača otpada, isti se dalje naziva opasnim otpadom.

U opasne vrste (komponente) komunalnog otpada svrstavaju se:

- akumulatori
- baterije
- lijekovi (citotoksici, citostatici)
- ostaci boja i lakova i otapala
- tiskarske boje, fotografске kemikalije
- stara ulja i masti
- sredstva za zaštitu bilja
- fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance
- kemikalije
- EE otad koji sadrži opasne tvari
- ambalaža koja sadrži opasne tvari
- prazni spremnici pod tlakom (boćice pod pritiskom)

Provjeda skupljanja, privremenog skladištenja i zbrinjavanja ili izvoza opasnog otpada provodi se od strane ovlaštenih skupljača. Skupljači su obučeni i opremljeni potrebnom opremom i adekvatnim prostorom za privremeno skladištenje odakle se šalje ovlaštenom obrađivaču na obradu u objekte za gospodarenje opasnim otpadom ili se opasni otpad priprema za izvoz.

Problematični otpad je opasni otpad iz kućanstva, a građani ga mogu odložiti u reciklažnim dvorištima ili na prodajnim mjestima proizvoda od kojih je nastao taj opasni otpad.

U problematični otpad svrstavaju se: akumulatori, baterije, lijekovi (citotoksici, citostatici), ostaci boja, lakova i otapala, tiskarske boje, fotografске kemikalije, stara ulja i masti, sredstva za zaštitu bilja, fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance kemikalije, EE otpad koji sadrži opasne tvari, ambalaža koja sadrži opasne tvari, prazni spremnici pod tlakom (boćice pod pritiskom).

Odvojeno prikupljanje problematičnog otpada od izrazite je važnosti. Da bi sakupljanje ove vrste otpada bilo uspješno, mora se uzeti u obzir izgradnja objekata i nabava opreme za prihvat i obradu problematičnog otpada. (reciklažno dvorište, mobilno reciklažno dvorište).

11.3. Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), posebnom kategorijom otpada smatraju se: biootpadi, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan diokksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Vezano uz čl.28 st.3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), Općina Pitomača dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno

propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Za šest posebnih kategorija otpada uveden je sustav proširene odgovornosti proizvođača odnosno naplata naknade za stavljanje na tržište proizvoda od kojih nastaje određena kategorija otpada i uspostavljen je nacionalni sustav sakupljanja i obrade. To su ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, električni i elektronički otpad.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17), u okviru sakupljanja komunalnog otpada korisniku usluge se pružaju slijedeće usluge povezane sa javnom uslugom:

- sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini,
- sakupljanje otpada određenog posebnim propisom koji određuje gospodarenje otpadom u reciklažnom dvorištu odnosno mobilnom reciklažnom dvorištu.

Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada jedan je od ciljeva (C.2.) Općine Pitomača, koji većim dijelom postignut uz provedbu navedenih mjera:

- nabava mobilnog reciklažnog dvorišta,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti (kontinuirano),
- provođenje akcija prikupljanja otpada (kontinuirano),
- postavljanje spremnika za tekstil na javnim površnama,
- prikupljanje podataka o lokacijama na kojima se nalazi azbest.

U cilju unapređivanja sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada Općina Pitomača dužna je, sukladno članku 30. Pravilnika o građevinskom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) pribaviti podatke o lokacijama na kojima se nalazi azbest koji su potrebni za izradu Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama.

12. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada. Na području Općine Pitomača organiziranim skupljanjem i odlaganjem komunalnog i napasnog otpada obuhvaćeni su svi proizvođači otpada (100%). Naplata usluga gospodarenja miješanim komunalnim otpadom obavlja se po količini proizvedenog otpada odnosno volumenu. Prosječni trošak za prikupljanje 1 tone otpadnog papira iznosi 690 kuna, stakla 88 kuna i plastike 262 kune. Ovim planom predviđa se napuštanje odlaganja neobrađenog ostatnog otpada na odlagalištu „Klisa“ i odlaganja obrađenog otpada u centru za gospodarenje otpadom. Planira se daljnje unapređivanje odvojenog sakupljanja otpada, recikliranja i uporabe pojedinih vrsta otpada kombiniranjem biološke i mehaničke obrade, radi zaštite okoliša i zdravlja ljudi i prilagodbe normama EU – a.

Mjere koje se poduzimaju za prikupljanje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada su:

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK

OIB 22346217130

- Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika,
- Poticanje stanovništva na kompostiranje biorazgradivog otpada,
- Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada,
- Donošenje Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (čl.30.st.7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom) koja sadrži:
 - kriterij obračuna količine otpada
 - standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada
 - najmanju učestalost odvoza otpada prema području
 - obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu
 - područje pružanja gore navedenih javnih usluga
 - odredbe propisane uredbom iz čl.29., stavka 10. Zakona o održivom gospodarenju otpadu
 - opće uvjete ugovora s korisnicima
 - odredbe iz Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada u većoj mjeri se provode na području Općine Pitomača. Kako je ranije opisano, na području Općine Pitomača sustav prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada zasnovan je na prikupljanju po modelu „od vrata do vrata“. Sustav prikupljanja otpada po modelu „od vrata do vrata“ zahtijeva od svakog korisnika odgovornije ponašanje jer se odvoz otpada odvija po točnom rasporedu i svaki je korisnik odgovoran za sadržaj otpada u posudi i njezinu urednost.

13. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALANOG OTPADA

Odvojeno skupljanje otpadnih materijala kao što su papir, metal, staklo i plastika te krupni (glomazni) komunalni otpad utemeljuje se kao dinamički sustav, koji se stalno može i treba prilagođavati lokalnim i globalnim uvjetima. Dogradnja sustava skupljanja navedenih vrsta komunalnog otpada u Općini Pitomača je vrlo odgovoran i uvijek aktualan zadatak. Kod toga treba težiti da sustavi odvojenog prikupljanja, ekološki (održivi ekotoksikološki ekvivalent) i gospodarski (društveno odgovorni trošak) budu optimalizirani. Sustavi odvojenog prikupljanja moraju biti tržišno povoljni. Opravданo je odvojeno prikupljati otpad za koji je poznat konačni način reciklaže odnosno uporabe.

Općina Pitomača izvršava obvezu odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigurava:

- funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, metala, stakla i plastike na javnim površinama,
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U nastavku ukratko o mjestima i načinu sakupljanja određenih vrsta otpadnih materijala.

13.1.1. Zeleni otoci i pojedinačni kontejner – posude

Posude/kontejneri za korisni otpad se postavljaju na određenim lokacijama na javnim površinama općine Pitomača. Tako postavljene posude/kontejneri za sakupljanje otpadnog papira, ambalažnog stakla, plastične, metalne ambalaže na jednoj lokaciji čine "reciklažni otok". Lokacije reciklažnih otoka trebaju uđovoljavati kriterijima: da maksimalna udaljenost od mjesta stanovanja do mjesta za smještaj otoka bude oko 200 m, te da jednom reciklažnom otoku treba gravitirati najmanje 500 stanovnika. Kako je gustoća u većem broju naselja na analiziranom području uglavnom različita od navedene, uvažavajući slobodne površine, prometnice i zelene površine koje su na površinama općine Pitomača više ili manje prisutne, primjenit će se i drugi važeći kriteriji.

Iznimka za postavljanje pojedinačnih kontejnera moguća je ukoliko na određenom prostoru postoji neki veći proizvođač određene vrste otpada (restorani, kafići, uredske prostorije s većim brojem zaposlenih i sl.).

Ovim Planom predviđa se postavljanje dodatnih reciklažnih otoka i pojedinačnih kontejnera za skupljanje papira, plastike, staklene ambalaže i metalne ambalaže.

13.1.2. Posude za odvojeno skupljeni otpad u kućanstvima

Dodatno se planira urbanim i ruralnim kućanstvima općine podijeliti kante za odvojeno sakupljanje papira, plastike i stakla. Na taj način bi se u 2020. godini moglo dodatno sakupiti (procjena) još oko 15,8 kg/stan/god papira, stakla i plastike. Za naprijed izneseno treba napraviti detaljnu analizu mogućnosti, a tek tada prići postepenoj realizaciji dodatnog sustava za odvojeno skupljanje.

13.1.3. Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište mora uđovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15). Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa ZOGO, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada. Organizirano skupljanje određenih vrsta otpada u reciklažnim dvorištima obavlja se u skladu s propisima te na taj način dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova.

13.1.4. Skupljanje glomaznog otpada iz domaćinstva

Glomazni otpad može se podijeliti na glomazni otpad sa značajnjim udjelom metala te na ostali nemetalni glomazni otpad. Pod glomaznim otpadom s pretežno metalnim sastavom podrazumijevaju se odbačena bijela tehnika (hladnjaci, ledenice, perilice, sušilice rublja, grijalice, bojleri i sl.), dijelovi automobila i dr. Svi oni sadrže značajne količine metala.

Glomazni otpad pretežno nemetalnog sastava (namještaj, tepisi, drvni i plastični otpad i otpadna ambalaža, inertni otpad od manjih rekonstrukcija i sl.) sakuplja se na isti način kao onaj pretežno metalnog sastava.

Glomazni otpad se predobrađuje sortiranjem i odvajanjem zatečenih posebnih vrsta otpada (automobilske gume, električni i elektronski otpad i dr.) u skladu s pravilnicima za postupanje s posebnim vrstama otpada. Sortirani glomazni otpad se zatim rastavlja ili usitnjava, dodatno podvrgava magnetskoj separaciji, separaciji pomoću vrtložnih struja ili na drugi način te se

pakira ili kompaktira radi uštede u transportu do krajnjeg obrađivača.
Skupljanje i obrada ove vrste otpada smanjuje potrebe za odlagališnim prostorom ili

14. AKTIVNOSTI OPĆINE PITOMAČA U POSTIZANJU CILJEVA ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Popis važnih aktivnosti za provedbu ovog Plana gospodarenja otpadom i dostizanje definiranih ciljeva dan je u tablici 11./1.

Za provedbu ovog Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača i dostizanje ciljeva važni su sljedeći projekti:

1. **Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti** putem radionica, lokalnih medija i distribucije informativnih materijala na kućnu adresu koji će pružati sve potrebne informacije korisnicima usluga gospodarenja otpadom te budućim planovima i aktivnostima.
2. **Unapređenje informacijskog sustava** distribucijom informativnog materijala i korisničko-specifičnih informacija o statusu usluga gospodarenja otpadom putem korisničkog računa na mrežnim stranicama Općine Pitomača.
3. **Unapređenje nadzora nad gospodarenjem otpadom**, prvenstveno nadzor procesa neadekvatnog odbacivanja i sakupljanja otpada te kontinuiranog praćenja udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu putem redovitih analiza sastava miješanog komunalnog otpada.
4. **Nabava i distribucija kućnih kompostera** zainteresiranim korisnicima koji imaju mogućnost kompostiranja vlastitog biootpada iz kuhinje i vrta te korištenjem proizведенog komposta u vlastitoj poljoprivrednoj proizvodnji, npr. povrtarskoj i sl.
5. **Nabava spremnika i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada** za korisnike koji ne namjeravaju proizvoditi kompost za vlastite potrebe ili nemaju prostorne i sanitarno-higijenske mogućnosti za kompostiranje.
6. **Nabava spremnika za odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila** smještenih na javnim površinama.
7. **Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog papira/kartona, metala, stakla, plastike i drva (sortirnica).**
8. **Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biooptada.**

Općina Pitomača osigurat će lokaciju za **izgradnju reciklažnog dvorišta za prihvata**

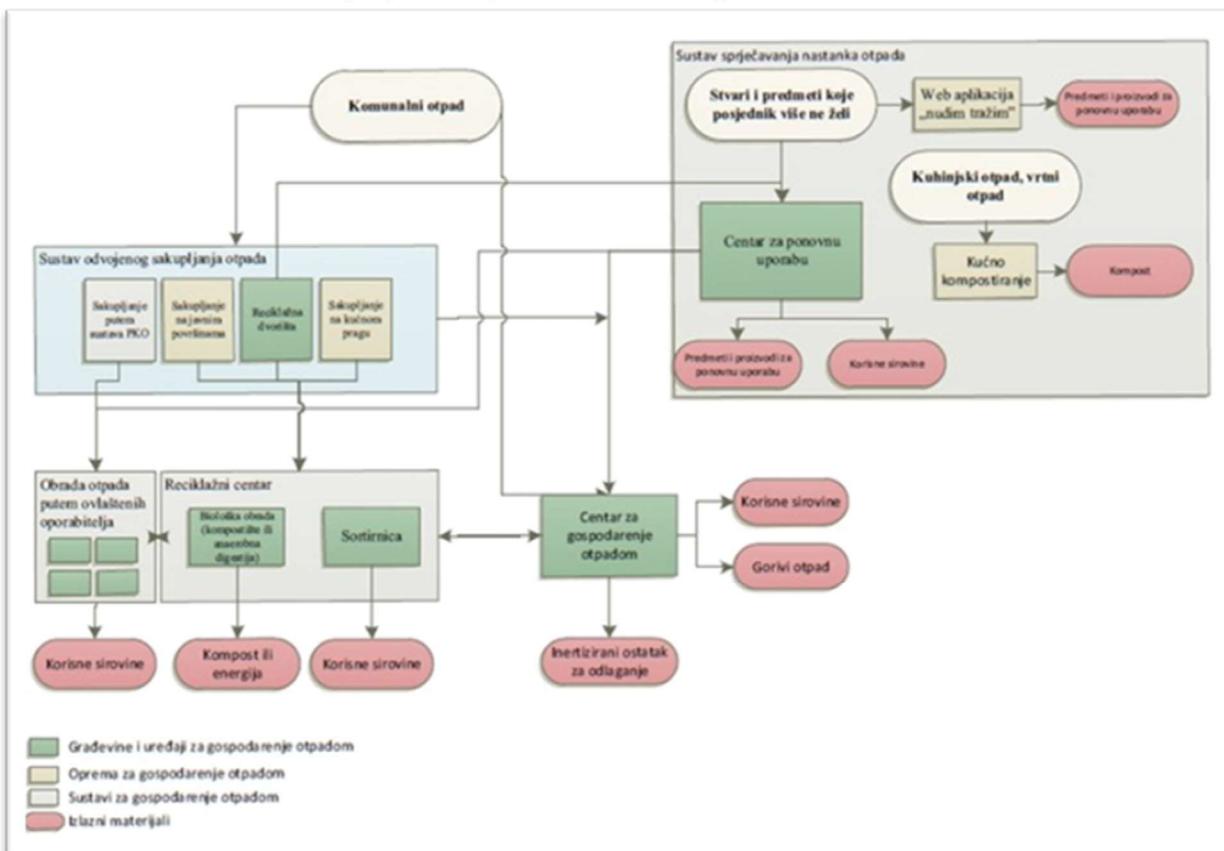
građevnog otpada i otpada koji sadrži azbest.

Izgradnja centra za ponovnu uporabu za Općinu Pitomača i gravitirajuće područje.

Provedbom navedenih aktivnosti i mjera Plana gospodarenja otpadom Općina Pitomača, planiraju se postići sljedeći ciljevi:

- povećanje nadzora toka otpada,
- mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada ,
- unapređivanje cijelovitog sustava gospodarenja otpadom,
- unapređivanje sustava gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada,
- edukacija i komunikacija s javnošću ,
- razvoj sustava odvojenog skupljanja „približavanjem mjestu nastanka, naročito komunalnog otpada“,
- povećanje udjela odvojeno prikupljanog otpada,
- unapređenje recikliranja i ponovne oporabe otpada,
- obrada ostatnog otpada prije konačnog zbrinjavanja,
- smanjivanje udjela biorazgradivog otpada koji treba odložiti,
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prema zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Slika 14./1. Shema sustava gospodarenja komunalnim otpadom

(izvor: PGO RH 2017.-2022.) s prikazom sustava sprječavanja nastanka otpada

15. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih sudionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na slijedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna oporaba,
- energetska oporaba ili druge vrste obrade,
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom potrebna su značajna finansijska sredstva te postoje različiti oblici financiranja.

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Općine Pitomača zahtijeva utvrđivanje izvora financiranja.

Isti se u ovome Planu trebaju uzeti u obzir samo kao okvirni, budući se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Iz toga razloga će se u ovome Planu iznijeti mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Pitomača.

Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnog partnerstva.

Javni izvori

Prema Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom biti će dostupna iz državnog proračuna, županijskih proračuna te proračuna gradova i općina, a sve u ovisnosti o veličini zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) ustanovila je dva programa kreditiranja, pogodna za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i program za sufinanciranje ekoloških projekata. Sredstva se mogu dobiti s rokom dospijeća do 14 godina uključujući i poček. Kamatna stopa je oko 4%. Hrvatska banka za obnovu i razvoj može kreditirati do 75% proračunske vrijednosti investicije. (bez PDV-a).

Ostali izvori

Izvori financiranja mogu biti i prihodi od oporabljenog otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koje bi plaćali proizvođači otpada, kućanstva i pravne osobe, te ostali slični prihodi. Visina troškova – prihoda kojim se opterećuju proizvođači otpada se mogu odrediti odmah nakon izrade tehničke dokumentacije za pojedine zahvate što će rezultirati osiguravanjem potrebnih vlastitih sredstava kao učešća koji Općina Pitomača treba osigurati bez obzira koji način financiranja je odabran.

Raspodjela potrebnih sredstava za pojedine aktivnosti sačinjena je u skladu s terminskim planom. Iznosi su predloženi kao planski i kao takve ih treba promatrati.

U tablici 15./1 prikazan je sažeti pregled aktivnosti i mjera s rokovima za ispunjavanje ciljeva gospodarenja otpadom na području Općine Pitomača.

Tablica 15/1 – Pregled aktivnosti i mjera s rokovima za ispunjavanje ciljeva gospodarenja

ECO CONSULTING j.d.o.o. , Zivtov trg 3, ZABOK
OIB 22346217130

otpadom na području Općine Pitomača

PLANIRANI OBJEKTI, OPREMA AKTIVNOSTI	MJE RA	GODINA					
		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Kućno kompostiranje	1.1.3.						
Nabava opreme za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike stakla i tekstila	1.2.1.						
Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)	1.2.2.						
Izgradnja reciklažnog dvorišta	1.2.3.						
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	1.3.2.						
Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	1.4.2.	kontinuirano					
Reciklažno dvorište za građevni otpad	2.1.2						
Mobilno reciklažno dvorište	1.2.3						
Sanacija i zatvaranje službenog odlagališta „Kladare“	4.2.						
Sanacija lokacija onečišćenih otpadom	4.5						
Edukacija	5.2.	kontinuirano					
Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti	5.2.1.						

Tablici 15./2 Pregled mjera za provedbu Plana gospodarenja otpadom, nositelja provedbe pojedinih mjera, procjene potrebnih finansijskih sredstava te rokove provedbe u gospodarenje otpadom na području Općine Pitomača

MJER A - BROJ	AKTIVNOSTI	OPIS	FINANSIJSKA SREDSTAVA	ROK PROVEDBE
1.1.3.	Kućno kompostiranje	▪ nabava i distribucija kućnih kompostera	100.000,00	2020.
1.2.1.	Nabava opreme i za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	▪ nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, metala i tekstila	280.000,00	2020.
1.2.2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	▪ izgradnja i opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr.	2.800.000,00	2020.
1.2.3.	Mobilno reciklažno dvorište	▪ nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	3.000.000,00	2019.
1.2.3.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	▪ izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta,	350.000,00	2019.
2.1.2	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	▪ izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	1.500.000,00	2020.
1.3.2.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	▪ nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	1.000.000,00	2020.
1.4.2.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	▪ praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	100.000,00	kontinuirano
5.2.1.	Provjeda izobrazno-informativnih aktivnosti	▪ provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	100.000,00	2022.
4.2.1	Sanacija odlagališta otpada	▪ sanacija odlagališta otpada	7.000.000,00	2022.
4.5.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom	▪ sanacija lokacija onečišćenih otpadom	150.00000	2022.
1.1.3, 7.1.1	Edukacija i nadzor	▪ edukacija JLS-ova putem radionica i priprema edukacijskih materijala o načinu definiranja mjera	200.000,00	kontinuirano

Tablica 15./3 Rokovi izvršenja i procjena potrebnih ulaganja u predviđenu opremu, objekte i aktivnosti u razdoblju od 2017. do 2022. godine

PLANIRANI OBJEKTI,	MJER	FAZA 1.	FAZA 2.	FAZA 3.	UKUPNO, KN
---------------------------	-------------	----------------	----------------	----------------	-------------------

OPREMA ILI AKTIVNOSTI	A	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
Vrtni komposteri	1.1.3			100.000,00				100.000,00
Nabava opreme i za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	1.2.1		90.000,00	90.000,00	100.000,00			280.000,00
Sortirnica	1.2.2				2.800.000,00			2.800.000,00
Reciklažno dvorište	1.2.3			3.000.000,00				3.000.000,00
Mobilno reciklažno dvorište	1.2.3.			350.000,00				350.000,00
Reciklažno dvorište za građevni otpad	2.1.2				1.500.000,00			1.500.000,00
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	1.3.2.			500.000,00	500.000,00			1.000.000,00
Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	1.4.2.		20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	100.000,00
Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	1.1.3.		20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	100.000,00
Sanacija odlagališta otpada „Klisa“	4.1, 4.2, 2.6.3			3.500.000,00	3.500.000,00			7.000.000,00
Sanacija lokacija onečišćenih otpadom	4.5		30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	150.00000
Edukacija i nadzor	1.1.3, 5.2, 7.1		40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	200.000,00
Ukupno, kn			200.000,00	7.650.000,00	8.510.000,00	110.000,00	110.000,00	16.580.000,00

16. ROKOVI I NOSIOCI IZVRŠENJA PLANA

Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača donosi se, sukladno članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (94/13, 73/17) za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.

Ovaj Plan može se mijenjati po potrebi, a Izvješće o izvršenju Plana treba izrađivati svaku godinu u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača objavljuje ga SG VPŽ do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

U tablici 13./1 prikazan je popis nositelja aktivnosti za provedbu Plana gospodarenja otpadom Općine Pitomača za razdoblje od 2017. do 2022. godine.

Tablica 13./1 Popis nositelja izvršenja za provedbu pojedinih aktivnosti ovog Plana

MJERA -BROJ	AKTIVNOSTI	ROK	NOSIOCI
1.1.3.	Kućno kompostiranje	2020.	Općina Pitomača
1.2.1.	Nabava opreme i za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	2020.	Općina Pitomača
1.2.2.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	2020.	Općina Pitomača
1.2.3.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	2019.	Općina Pitomača
1.2.3.	Mobilno reciklažno dvorište	2019.	Općina Pitomača
2.1.2	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	2020.	Općina Pitomača
1.3.2.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	2020.	Općina Pitomača
1.3.3.	Izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada (kompostana)	2020.	Općina Pitomača
1.4.2.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Kont.	Općina Pitomača
5.2.1.	Provjeda izobrazno-informativnih aktivnosti	2022.	Općina Pitomača
4.2.1	Sanacija odlagalista otpada „Klisa“	2022.	Općina Pitomača
1.1.3, 7.1.1	Edukacija i nadzor	Kont.	Općina Pitomača

(Izvedeno prema PGO RH)

17. POPIS KORISTENIH PODLOGA – PODATAKA

- Plan gospodarenja otpadom za Općinu Pitomača, 2008.
- Odluka o obaveznom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada (Službene novine" Općine Pitomača, broj 11/09)
- Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području općine Pitomača („Službene novine" Općine Pitomača, broj 9/14)
- Odluka o komunalnom redu na području općine Pitomača (Službene novine" Općine Pitomača, broj 5/12)
- Podaci Registra onečišćavanja okoliša (ROO- HAOP)
- Pregled podataka iz Registra dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom 2016. (HAOP), lipanj 2016.
- Pregled podataka iz Očevidnika prijevoznika otpada (HAOP), 12. siječnja 2017.
- Pregled podataka iz Očevidnika reciklažnih dvorišta (HAOP), 1. veljače 2017.
- Podaci Općine Pitomača
- Opći uvjeti isporuke javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, 2013.
- Podaci tvrtke KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o.

Izdavač: Općina Pitomača